СВОБОДА
LIBERTY

Часопис для руского народа в Америці і орган „Руского Народного Союза“.

Рік XV. Ню Иорк. Четвер, 30-го Мая 1907. Число 22. — Vol. XV. New York, N. Y. Thursday, May 30, 1907. No. 22.

Від Головного Уряду Р. Н. Союза в Америці.

Розмет за місяць Апріль 1907.

За померших членів, їх жінок і за случаї каліцтва:

Від. 79. Трофан Гиляк, умер 20 Февруара 1907	1000 дол.
Від. 3. Григорий Борсук, умер 23 Февруара 1907	900
Від. 95. Сильвестер Петрак, умер 27 Марта 1907	1000
Від. 84. Іван Товт, умер 5 Апріля 1907	1000
Від. 78. Зофія Гойсак, жена Андрея умерла 2-го Октобра 1906	400
Від. 53. Анна Подобіньска, жена Михайла умерла 21 Януара 1907	400
Від. 10. Анна Ціркот, жена Тимка умерла 3-го Апріля 1907	400
Від. 19. Іван Пірник за утрату руки	200
Від. 33. Іван Войтановский, за утрату ока	200
Від. 61. Юрий Прочо, нездібність до праці	100
Від. 63. Андрей Бобак, за нездібність до праці	100
Від. 46. Онуфер Том[illegible]бність до праці	100
Від. 56. Василь Ґачайда, [illegible] ноги	50
Разом	5850.00
Платня головних урядників за Апріль	155.00
Завдаток на грамоти	275.00
Адміністрація „Союза“ за Апріль	334.91
Весь розхід виносить	6614.91

Розмет платить 7.377 членів записаних на ціле посмертне і 704 членів записаних на пів посмертного.

Крім того кождий член платить за орґан „Союза“ по 10 центів, на Фонд Резервовий по 2 центи, на Фонд Народний по 1 центі, на Фонд Бідних по 1 цнт.

Разом платить: член на ціле посмертне $1.00 цнт. а на половину посмертного 57 цнт.

К. Кирчів, предсідатель. *С. Ядловский*, секретар. *А. Шаршонь*, касієр.

Оголошене

до всіх - місцевих Секретарів і членів Р. Н. Союза в Америці.

ПП.

Отсим повідомляю Вас, що дня 25-го Мая 1907 розіслалисьмо відповідне число блянкетів до кождого відділу після того кілько там єсть членів. Ті блянкети повинні члени як найскорше виповнити і разом зо старими грамотами прислати до Головного Уряду Союза. Скоро лиш котре братство надішле виповнені блянкети і грамоти всїх своїх членів, сейчас вишлемо єму нові грамоти.

Прошу також всіх пп. Секретарів, щоби старали ся виповнити всї блянкети докладно. Кождий член має подати: своє імя і прозвище, де мешкає, котрого братства єсть членом, котрого відділу, число своєї старої грамоти і має означити виразно на кого записує своє посмертне. При записуваню посмертного має кождий член подати імена і прозвиска осіб на котрих записує посмертне і означити яка се єго родина. Не вистарчить написати прим. що „посмертне записую на родичів‘! або на „братів і сестри!‘, але треба також подати їх імена. Кождий член має ся підписати сам-власноручно, а коли член не вміє писати, то нехай зробить хрестик, а єго підпише хто другий; той хто єго підпише нехай також підпише і своє імя в доказ того, що він єго підписав. Всї блянкети, котрі не будуть правильно виповнені, звернемо назад до поправи. Члени котрі приступили пізнійше як 1-го Марця 1907 року не потрібують виповнювати блянкетів.

Єслиби котрий відділ з якої небудь причини не дістав блянкетів, прошу мене о тім сейчас повідомити.

Разом з блянкетами розіслалисьмо також і нові декларації. Прошу пп. Секретарів, старих декларацій більше не уживати, лише тих, котрі тепер відібрали. При писаню декларацій для нововступаючих членів треба придержуватись також повизшого правила і також подавати докладний адрес члена по анґлійски, так щоб на сей адрес можна новому членови посилати орґан Союза, Свободу.

З поважанєм

Т. Лабовский.

НОВИНКИ.

КАЛЕНДАР.

Май.		
30	Ч.	Андроника
31	П.	Теодата
1	С.	Червень. Патрикія
2	Н.	5. О Самар. Гал.
3	П.	Конст. і Єл.
4	В.	Василиска
5	С.	Михаїла. Ефров.

— В протягу 12 місяців Злучені Держави вивезли за границю виробів сталевих і желізних вартости 175 міліонів долярів. Роботи по желізних і сталевих фабриках ідуть добре.

— **„Вільнодумство“ сьвященика.** В липовецькому повіті київської ґубернії стала ся незвичайна пригода: Сьвященик з села Камянки І. Пащевський зрік ся своєї парафії і збирає ся скинути рясу, щоби вступити в університет. Сьвященики дуже обурені на нього, що він зважив ся піти у „вільнодумство“. Річ має ся так: Маючи на увазі циркуляр сьв. синода, Пащевський звернув ся до преосв. Флявіяна, київського митрополита, з просьбою, щоби йому було дозволено, не скидаючи ряси, вступити в університет. Замість відповіди прийшло на імя протоєрея письмо, що університет не місце для сьвящеників, а йому треба би сьвящ. Івана Пащевського урозумити, щоби він покинув свою нерозумну забаганку. Коли-ж о. Іван — є далі в тім письмі — дійсно бажає сильно і твердо вступити в університет, то нехай покидає духовний стан. Але умовляня не вплинули на о. Івана, і він таки постановив піти в університет.

— **Американьска** електрична компанія, Westinghouse Co., дістала замовлене на роботу для італійского уряду на суму 3 міліони долярів.

— **В дестилярні горівки** в Detroit, Mich. утопив ся в бочці в якій було десять тисяч ґальонів горівки робітник W. Kenney. Дестилярня продала сю горівку сальоністам, а ті будуть єї дальше розпродувати. Властителї дестилярні повідають на своє оправдане, що небіщик не був довше, як 10 мінут в бочці і тому горівка є еще зовсім “чиста„. Цікава річ, як на сю справу задивлюють ся федеральні права...

— **Минулого тиждня** два Вірмени вбили вірмень ского попа Каспара, обрабували єго, тіло вложили до куфра а самі поутікали. Поліція слідить за ними.

— **В пятницю** минулого тиждня один тремп (бом) знасилував недалеко Ню Йорку 15-лїтну дівчину а опісля вбив єї в цїли затертя слідів свого злочину. Однак поліція вже спіймала єго.

— **Дня 26-го с. м. шалів в Текс**ас цикльон. В місті Gamesville розвалив до 30 домів при чім згинуло двоє дітий а двоє смертельно покалїчено. Дуже богато дорослих людий віднесло тяжкі покаліченя. В місцевости Martins Mills циклон розвалив млин убиваючи трох ніґрів. В Emery вбито трох білих і трох ніґрів. Близько двайцять домів вихор поніс зі собою. Загалом жертвою цикльону впало того дня 13 осіб, 22 віднесло тяжкі, а звиж 50 легкі ображеня. Шкоду матеріяльну обчисляють на $100.000.

— **Дві милї** від Йонкерс, Н. Й. збили ся тягарові потяги. Льокомотива і два вози одного з них перевернули ся і сейчас почали палити ся, так що допервa завізвана сторожа пожарна змогла угасити огень.

— **Страйк докерів в** Ню-Йорку треває без перерви. Робітники спроваджені з иньших місцевостий також виповіли послух. Зі спровадженими робітниками обходжено ся неначе з невільниками з обави зіткненя ся сих послідних зі страйкарями. Не могли нікуди виходити, гнано їх до роботи, якої не могли нї подолїти та якої і не розуміли — одже не дивниця, що поутікали. У порті лежать великаньскі стоси товарів понакривані від дощу полотнами. Кораблї з браку товарів відходять обтяжені водою і то зі значним спізненем. Для солїдарности також робітники заняті в складах желїзниці Long Shore застановили роботу. Докери відкинули посередництво полюбовних судіїв. Загалом страйкує около 30 тисяч людий. В наслідок сього страйку зменшив ся вивіз товарів з порту о 7 міліонів тижнево.

— **В Бофало** страйкує 2.000 робітників по доках. Жадають місто 17½ по 20 центів за годину.

— **В лїярни** компанії Johne & Laughlin Co. наступила експльозия кітла, при чім згинуло пятьох людий а множество поранено. Робітники давно звертали на се увагу, що піч є ушкоджена, однак заряд фабрики цілковито легковажив собі сю справу. Житє людске в Америці є преціньнезвичайно тане.

— **Нюйорский прокуратор** Jerome оголосив, що в 1906 роцї доконано в місті Ню Йорк 144 забійств. Поліція не має часу перешкаджати убійствам, позаяк полює безнастанно на страйкарів та занята є збиранєм лапівок по домах розпусти.

— **Сенатор леґіслятури** стейту Арканзас признав ся, що корпорації хотїли його перекупити, так як перекупили иньших членів леґістратури, щоби посли і сенатори поухвалювали догідні для капіталїстів права. Що за непрактичний чоловік сей сенатор! Сенатор, а не бере лапівок! Попросту Рузвелт не повинен би його приняти до білого дому...

— **В місті Ню Йорку** платять біднї люди ренту кругло 1 міліярд річно, то є майже таку саму суму, скільки виносять видатки федеральні у цілих Злучених Державах. Рент сей іде у карман кільком тисячам властителів камениць, коли тимчасом люди дусять ся в тісних, темних і нездорових норах. Ренти дорожіють, позаяк прибуває чим раз більше людий. То само діє ся також і по много иньших містах.

— **Безсовістні бюра робітничі** в Шикаго, Ст. Луі, Ст. Пол, Миннеаполис, Канзас Сити і Омага оголошують, що в Савт Дакоті є богато роботи при желїзницях хоч се брехня. Неоден вже заплатив в бюрі і втратив гроші на желїзницю а тепер тиняєсь без роботи. Тому осторожно!

— **В великім італїйскім вулька**ні Везувію зробив ся отвір, з якого видобувають ся убійчі гази. Оден мужик, що необережно наближив ся до згаданого отвору упав трупом на місци. Отвір сей обставлено узброєними сторожами.

— **З хроніки російських крадежий.** „Сибірская Жизнь“ доносить, що на одній лиш стациї Іркутску вкрадено в часі шести місяців 3 міліони рублїв. На цілій лінії оперувала добре з'орґанізована ватаґа зелїзничої служби і посторонних людий. Всї цїннійші баґажі відбирано за фальшивими дуплїкатами. Остаточно дійшло до того, що мінїстерство комунїкаций мусїло виделеґувати окрему слїдчу комісию.

— **15 квітня** в м. Славутї троє озброєних молодих людей увійшли в кредитовий банк князя Сангушка. В банку в той час був тільки касієр з сином. Коли експропріятори потребували ключів від каси, син касієра пішов за ключами у другу кімнату і відтіль почав кликати на підмогу. Тодї грабіжники вибігли на двір і, зустрівши ся тут з другим сином касієра, стрельнули на його з револьвера і убили на місцї, а сами без сліду зникли.

(„Рада“).

— **Тиждень** тому назад арештовано соціялїстичного бесїдника за те, що промовляв на улици під червоною флягою. Судія Крейн покарав єго не за те (так він казав) що бесїдник пропаґував соціялїзм а буцїм то за те, що вид червоного прапора викликує непорядок витворює ненависть до уряду і законів і таке инше. Штучно вміють панове судї обходити закони, де того їм потреба.

— **В провінції** Кванґтунґ в Китаю вибухло повстанє. Всї цивільні і військові урядники в Вонґконґ вбиті, а їх доми спалені. Народ приглядав ся рівнодушно як революціонери вбивали урядників і палили їх доми. Німецка місія в Лін Чав знищена, місіонарї повтїкали.

— **Посольська незайманість в Росиї.** Коли посли думи роз'їздили ся домів на великодні сьвята, дістали, як писано в ґазетах, ґубернатори приказ з Петербурга мати послів на оцї і не позваляти їм стикати ся з народом. Отже пишуть тепер про такі факти: Д. 4-го с. м. в селї Антонівцї ямпольського повіту подільської ґубернії арештовано члена державної думи С. Туперка, що приїхав на сьвята у своє село. Посла арештовано за те, що він взивав селян до єдности, його відпроваджено до ямпольської тюрми. Другий факт такий: В Александровську зібрали ся люди привитати посла Воронкова коло його дому. Поліцмайстер Колпиков звелїв козакам стріляти в юрбу мирних громадян; одного вбито, двох смертельно ранено, а силу народу побито нагаями. Що стало ся з самим послом, о тім не пишуть. А з Саратова доносять: Посол державної думи Комар, що приїхав на сьвята до Слободи Покровської, хотів скликати збори. Адміністрация не дозволила. Стражники кинулись з нагайками на людий: але селяни хопили дручки, і стражники повтїкали. Тодї салтади розігнали збори.

— **З Cleveland, Ohio** підчас усуваня румовища зі старого дому під ч. 2811 при Detroit Ave. викопано зі землї бляшану скринку, в якій по єї розбитю найдено бонди желїзниці Erie вартости $116.740 та 575 дол. золотом. Властителем сього скарбу був George Moran, який в 1874 роцї пропав без вістки. В сім будинку найдено також спалений людский кістяк, з чого додумують ся, що Moran впав жертвою убійства, почім його трупа спалено і замуровано. Контрактор, що розбирав хату хотів забрати цілий скарб, однак наконець поділив ся готівкою з властителем землї, на якій стояла ся хата а бонди віддано на пятилїтне перехованє для спадкоємців Moran-а, наколиб такі до сього часу знайшли ся.

— **Пять фабрик** замінених в попіл, велике число мешкальних домів ушкоджене та двох зі сторожи огневої тяжко покалїчених, є наслідки великого пожару, який вибухнув в фабрицї „Brusch & Stevens Pattern Co.“ під числом 106 Penn Ave. в Пітсбурґу. Гашенє огня було злучене з великою небезпекою житя, позаяк в однім з горіючих домів був склад динаміту а в другім склад олїю. Шкода виносить більш як $250.000.

— **Дня** 12-го мая приїхало 1000 Русинів-іміґрантів до Вінїпеґу. (К. Фармер).

— **П. Ілия Глова** зволить в своїм власнім інтересї зголоситись до о. Ганицкого в Катовичах, Нїмеччині.

— **Хто хоче** купити землю в Бритіш Колюмбії, близько нової желїзниці і близько великих міст, як Westminster і Vancouver нехай пише по інформації на ардесу:

Wasyl Syrotiuk.
Peardonville, B. C. Canada.

Є тут кілька наших людий вже від кількох лїт і добре загосподарили ся. Сеї весни приїхали чотири родини, купили землю по $12½ за акер. Всї вони задоволені. Зарібки є наоколо — при новій желїзничій дорозї платять по $3 і по $2.75 цнт. за 10 годин; так само по трачках і по иньших роботах. В. Сиротюк.

На хрестинах у кума Костя Кобана в Олифанті, Па. зложили жертву слїдуючі добродії:

На руских академиків:

По 5 дол.: Др. Шлюпас, М. Босак, А. Шляпта; о. Н. Струтиньский 2.50 дол.; Ю. Хиляк 2 дол. С. Калакука 1 дол.; І. Фолкман 50 цнт. Разом $21.00

На бурсу в Новім Санчи:

о. Н. Струтиньский 2.50 дол.; Ю. Хиляк 2 дол.; по 1 дол.: М. Біляньский Mrs. Д. Гамбаль, С. Митренко, Ю. Козакевич, В. Турко, К. Кобан, С. Ващишак, І. Наливанко. Разом $12.50

За сю суму післано на руки редакції „Дїла“ 163 Ко. 50 ст., з чого на академиків 102.50 а на лемківску Бурсу 61 корон.

Ю Козакевич.

На хрестинах у В. Мумрика в Клївленд, О. за почином М. Чеґіна зложили: М. Чеґін 1 дол.; по 25 цнт.: А. Кочала, І Поп, А. Чеґін, З. Чеґін, В. Мумрик, дрібні датки $1.35. Разом $3.60

ГДЕ ЄСТЬ

Павло Ничка, родом з Копичинець, гусятиньского повіту. Рік як приїхав до Америки. Пошукує єго брат Никола Ничка.

Nichol. Nyczka,
Uncle Sam's Hotel,
5-th Cor. Couch,
Portland, Oreg.

Е. Василів.

Зайди собі з ним.

(Бойківський діялект).

Тото пак бoват, що хрисьцянин си з жидом бисьиду найде; ай аби який хрисьцянин, тай жидови не пара. У нього розум передний, а у тебе занний; тай жид знає тото уперед, що ти о два або й три роки хиба зміркуєш.

Таке тото й моє, — так приказував князь із Вирицьких свої жоні. — Їздив я до міста на сисію тай з доньков си, бо на ґрунт ся му підписувала. Відти сів на колію тай їду. А ту сидить коло мене жид. Жид ги жид, в колії їде, а вже си гадат, що би дома діяти. Тай слухай же, жоно божа, яке тото ме боло.

Уняв люльку, бо князь без люльки, ги весіля без музик, тай яв набивати скруток.

— Ти, мовю — най ти ся не паде, паршивцю, мовиш, що до Гамерики їдеш, а я пак ни дам ти засьвідченя, та що ми вдієш?

— Ну, ви мудрий чоловік, а що ви би мині засьвідчіньи ни давали. Ци я може що у вас украв? ци що таке?

— Хоть ись і ни украв, а як ни хочу дати, тай ни дам, бо маю таке право. Ви, жиди, хотіли бисьте усий сьвіт учалувати, а на то ни тот час. Ни дурно жида сидячи у яму кладут: аби ся лиш схопив, як на суд прийде ся йти.

— Ви, князю, дуже розумний чоловік. А скажіт ви мині, коли ви така голова, чому у свині хвіст кривий?

— Чому кривий? мовю. — Обпсь брав ги за гак тай доми вів.

— Ну, ну, ви голова! Де ви тото виділи? То таке ниґде нима оби жида саджали так, ги ви кажете.

— Дем видів? Як дем видів? Та-м тото за морьом ни боло, лиш у нашім силї. Тебе може щи й на сьвіті ни боло. Заковязло жидиня, тай обвили у солому, посадили у гиркий час у ямі, чи — пробачте ми — оного. Ицди назад себе і глинов метали, ги пак пси ногами.

— Де, де, де тото боло? Кой ви тото виділи, тай тепер засвідчите. Може тото дитину удушили? Чекайте, підете з шандаром.

Таке ми си, жоно божа, з жидом найшли. Тай що я пак жида не цьихав, тот ничим си клав тото. Аж як им му дав дві шустки, утих. А, бо бов си чоловік біду з бідов напитав.

— Як біду? — каже жона. — Кой-єс видів, то бов-єс засвідчив.

— Як засвідчив? Що, або тото типир боло? Тат тому вже з сорок років. Жидівчати вже десь кости погнили, а ти мовиш! А вриштї, ци я вже так твердо тямлю? Боло тай байбарзо. Я уповів, а паршивець шандаре би на мене зводив!

Но, нич, їдеме ми, їдеме, а мині ся так спати хоче! Ліг я на лавицю, уснув бим, коль ни мож — раз ни мож, усе тот жид та шандаре ни дают. Тото не дурниця! Уведут тя перед панів, тай говори! А кам ся замилиш, тай до гарешту!

Їдеме ми, їдеме, а він си став тай щесь си гадат, так твердо гадат, звичайне ги жид.

— Кольти — кажу — жиде всьо знаєш, розвяжиж ми: чого тото ни йиден жид солонину їсть? Тат я йинного видів — га, так бим си жону тай діти видів дома, — та тот там солонину лупав; я гадав, що тому очи упадут.

— Чому? А чому ви пєте горівку тай гей нині помножилисте, тай по голові вам ходит? То ни так, ги ви си рахуєте. Їв, та няй щи їсть, а вам коль плоха, то ни їджте. Але тото бо ґазда раз ся звете — жидам у зуби зазираєте. Стидне ваше лице, шкода, що сьте якимось князьом!

А я вже й нич ни кажу. Ним що казати; повім, а жид щи чи так.

— Та бо ти дурний, що ся з жидами заходиш, та ще тя дурним кладут, положило би їх стовпом! — каже жона князеви.

— Але дурний! Я з ним бов ги з чоловіком, коли бо жид жидом. Їдеме ми далї. Гадаю си: ану щи щось бду тя питати, хоть тото бде вже на моїм. Ано він до мене:

— Скажіт же ви мині, чого тото у вашу церьков грім пак бє, а в нашу божницю ньит? Та чуйпсьте, що в Плавю грім церьков запалив? Ой, гадаю си, повім я ти!

— Ци видів ти, жиде — мовю, — оби у кучу громи били? Бо я яким зріс, за тото ни слихав, ни чував. Такеж тото із вашов божницев. Тат волів би у ню грянути, може би й ти бов до тепер по сьвіті ни ходив тай ни прахтикував.

Я тото умовив, а жидови так замкло, ги зозули перед великодни. Ой, вже нич більше ни мовив.

Таке тото моє боло з жидом. Як би боло ми на гадку ни прийшло, тай бов з ня сміха пустив межи людьми. Звичайне — Жид жидівський.

Григорій Григорієвич.

Я ся не бою.

(Лемківський діялєкт).

Ци го Бог скаров, што за чвовек, цівий день тромов нас в канцаларії. „Ту маце седзіць і юж!!!“ Навет на повуденок не пустив, — жалував ся на люстратора радний Сечас.

— По инші роки, — заговорив війт, — як пришов люстратор, а ищи тот бив сивий з довгов бородов, та не треба му биво ані віта ані радних, сам шитко сконтролював і споки, а при тім сід тай сід! Тьфу, бодай му пек, якиси невжити чвовек. Як на чвека згердекат, то ані не знаєш де ся обернути, а сам безто не єст на шитких пунктах вчений — ксе ся дяка штоси звідував.

— Та він нич не гміє читати по руску, — вмішав ся в розмову паламар, — за то вас всіх тримов в канцалярії, жебисте му мовіли, што він не міг перечитати. Аве сьміх сьміхом но він навчив ся тут читати по руску. З початку то він єдної літери не знав, а потим то юж сам якоси читав.

— Я навет не-знав, же го ту гнес мара принесе, — мовив далї війт, — мов єм штоси, вибачте, двоє пацят тай пішов єм до міста. У вечер приходжу до сквепу, а люстратор стає до мене: „То ти вуйт?“ — „Я, прошу ласки вельможнеґо пана“ — „А то ви не віцє, же я ту мам биць — у вас тарґ перши?“ Я му повідам: „Та пшепрашам панский гунир барзо красні, жеби я си сподівов, та я би не ішов на торг“.

Він юж якоси нич не повів, пішов до єґомосця, а я допіро тепер трохи оховоднув.

Аве без то я ся го нич не бойов, я юж доc по сьвіті ходив і никого ся не бойов, то й єго ся не бою. Аве знайте, я ксе мушу бодай келюшок зорівки випити, то я втоди зух хвоп, хтоци то стаю до розмови з куждим... Дяку, деси там майте фляшку... дейте но... А ви, пане студент (він звернув ся з сим до мене), не будте тиж противни, же ми собі випємо, бо я вам повім, же як не випю келюшка зорівки, то я до ничого, штоси ми бракує, а сам не знаю што... то мя дашто бовить, то ми недобре... Знайте, ту чвовек тілько квопоту має, то мусить випити. Я рано, вибачте, тілько стану, то юж не знаю, чого ся яти. Вимечу, вибачте, гній зо стайні і ходжу то гев то там, сам не знаю чого. Аве повім женї: Іду до Гриця пожичити то сего, того, — а я тим часом до Хаіма, випю жеби тилько хоц за три ґрайцари, і юж инакший. І буду робив цівий ден, навет ми їдиня не в голові, а при тім никого ся не бою. Бо то тих прав ґромацких єст дуже: приде нераз цито возьний, ци то шандар, ци який инший урядник, я ся з ним розмовю і не бою ся.

Я почав переконувати його, що він і без горівки був би розумнійший і відважнійший, нехай-би лише навчив ся читати-писати, ходив до читальні, слухав того, що читають і розмовляють і т. д., та він перервав моє балаканє.

— Та трудно ми, бачите, вибрати ся з хаупи. Перемерзне чвовек до повудня в церкви, а потім приду, зім повуденок, закурю си файку, тай вечер приде і треба худобі дати, води принести... Йой, пане студент, я би не знати-што дов, жеби я хоц десяту часть того знов, што ви; я би зараз дав тоту свою хаупу і половину поля. Я штоси знаю літер і пільських і руських, тільки до купи того посквадати не годен.

— Ей, та де нам старим до науки! — вставив радний.

— Такой правду пан студент повідают, мовив далї війт, — я, знайте, бив в Гамерицї, то видів єм, там кождий гміє читати, а ми аж ганьба биво... Так як ся зійшли до якої кнейти, то кождий ґазету собі читав, і наші люди хоц не гміли читати, то брали ґазети до рук і так позирали, жеби други виділи, же то і ми гміємо читати. Я сам так робив, бо там то барз сміють ся з темних людий. Аве без то, то барз добрі єст знати хоц троха на ксіонжці. Вчений што возне г руки, він іно піздрит і юж знає, што до чого. О, як тот пан студент (і показав на мене) він єст вчений під кождим пунктом, він знає і по руску і по пільску і по німецку і по венґерску і по віденьску, і жадного паперика на світі не найдеш, жеби він єго не перездрів.

— І на штож ви, пане, мислите піти? — запитав мене радний. — Ци на ксєндза, ци на сендзього?

Я відповів, що ще не знаю.

— На сендзього то без-то варта піти, таки урядник, то нич си не робить, цівий ден ино сидит на креслї і часом ряпне дашто пером, і за то бере груби пінязи. На такого то варта вивчити ся.

— А на ксєндза, мислите, же не варта? — запитав війт. — Ци нашому єґомосьцьови зле ту, ци што? Іде на них і з живого і з гмервого. Што їм за біда! Ой так, так, і вам, пане студент, юж біда нич не зробит. Недовно-сте ту биви межи нами, ходиви ту до чкови, памятаю вас барз добрі, таки-сте ще биви мавенки. Аж допіро як єсте пішли до вацінской шкови, то-сте дуже підросви, і хоц ви дуже от мене моводши, то і я все мушу вам двоїти, бо ви єст старши на гунорі і я не смів бим вам повісти: ти. Я тиж троха бив у світі, та знаю, як що йде. О, юж несе зорівку. Не противте ся, же собі ту випємо по келюшку! Може і ви... аве не знаю.. напєте ся. Хоц она хвопска, аве она єст гарда, міцна... Будте васкави, випийте...

Я заявив, що не пю.

— Е, што там не будете... раз, два... То знайте, вигризе, виїст вам шитко в середині, то здорово.

І довго ще він умовляв мене випити з ним „келюшок“, та нарешті, коли я рішучо відмовив ся, він оберпув ся до радного словами:

— Куме, дай Боже здоровля!

— Пийте здорови.

— А ви, пане студент, без то барз гунорни... нич не хочете с хвопами тримати. Аве никому не гварте, же ми ту в читальни пили зорівку, бо знайте же я без неї не годен бити... А як ся напю, то і люстратора ся не бою.

(З Л. Н. Вістн.)

Для охорони імігрантів.

Соймови стейту Ню Йорк предложено новий внесок для охорони імігрантів. Внесене се каже хто може бути акушеркою і які мае посідати кваліфікації. Доси було так, що акушерством займались всілякі баби не маючі понятя про сю справу, а наслідком сего була нераз смерть матери і дитини або доживотне каліцтво. Пошкодованими, як звичайно, бували передовсім імігранти. Тому закон сего рода був би дуже пожаданий.

Ще здав би ся закон збороняючий оголошуване по часописях ріжних злодійских фірм особливо „медичних“, бо они також ошукують передовсім імігрантів, обдирають їх з тяжко запрацьовано гроша а нераз спричиняють каліцтво або й смерть. Та тут і самі часописи імігрантів моглиб зробити немало доброго eслиб разом порозумілись і не приймали сего рода злодійских оголошень. На жаль до тепер так не є і декотрі редактори волять дістати від злодійскої фірми пару долярів як малиб остеречи своїх краянів перед ошукою, каліцтвом або і смертию.

Унїя фабрикантів.

„Національний союз фабрикантів“ відбувае власне під сей час свій річний мітинґ у нашому місті. Сї люди менї подобають ся! Принайменче знае ся на чому стоїть ся. Нема тут ніякого завиваня в бавовну, ніяких тушовань, ніякої гри в сліпу бабку жадного „коли“, „если“ і т. д. Говорять як думають, та зовсім навіть і не задають собі труду своеї ненависти до з'орґанізованого робітництва закривати солоденькими слівцями та красно звучними фразами.

„Національний союз фабрикантів“ отверто проголосив війну усім з'орґанізованим робітникам: проголосив борбу кляс. І се мае свої добрі сторони. Се е одинока дорога, щоб поучити американського робітника, що і для нього не мае иньного виходу, як затрубіти у сї самі сурми та станути в обороні своїх інтересів солідарно проти капіталістів.

А пани фабриканти зброять ся щоб з більшою як коли небудь силою розпочати похід проти орґанізацій робітничих.

Вони поробили вступні кроки: протягом трьох літ, рік річно складати муть по пів міліона долярів які мають служити на поборюване юній. Властиво сього гроша мае уживати ся до впливаня на публичну опінію. Фабриканти з довголітного досьвіду се знають — а що е річию неоспоримою — що підчас усяких страйків та борб клясових робітників з капіталом опінія, чи то гадка загалу грае дуже важну ролю і она то головно спричинює, на яку сторону мае перехилити ся побіда. Ся опінія загалу — яка до сих пор по найбільшій части заступала ся за стан робітницький була причиною, що фабриканти звичайно програвали та мусїли ідти на уступки. І власне сьому лихови мають сих річних пів міліона зарадити. При помочи сього гроша мае „поучувати ся“ загал про „дійсний стан річий“, мае вказувати ся, що підчас усяких таких афер правда може бути лишень тільки по стороні фабрикантів і капіталїстів, одним словом, симпатиями і голосом загалу в сей спосіб покермувати, аби сї станули по сторові капіталїстів і в сей спосіб причинили ся до іхньої побіди.

Гадка е зовсім добра. Однак — так в скобках кажучи — видае ся, що вона не дае богато виглядів на успіх. Впливати на опінію загалу? Так се і без сього пів міліона уже і тепер дїлае капіталїстична преса, та однак еї не все удае ся загал перетягнути на свою сторону. А в иньший спосіб, з поминенем преси, узискане впливу на опінію загалу е річию впрост немислимою.

Однак пощо ломити собі голову в який спосіб они мають уживати свої гроші. Нашою річию е лишень звернути увагу на сю орґанізацию та на можливі з сього консеквенциї. І наколи капіталїсти получили ся, то тим самим і орґанізациї робітничі повинні з'єдинити ся до спільної оборони, бо прецінь тут не йде о ніяку дитячу іграшку лишень о жите.

А се е дуже поважне...

Злодійства російского уряду

викрив недавно Озеров, професор московского університету, в брошурці „Як розкидають ся гроші російского народа“.

Професор Озеров се не революціонер, а чоловік який все жите займав ся наукою і до політики не мішав ся. Та стало ся, що в своїх студіях наукових, до котрих уживав дат урядових (він мав до них доступ завдяки своїй благонадьожности), він відкрив великі злодійства і совість его наказувала ему оголосити їх друком, аби повідомити загал про злодійства уряду.

В своїй брошурцї пише проф. Озеров, що на Усурійску і Манчурску галузи Сибірскої зелізниці видав уряд пять рази більшу суму як сі дороги коштували. Сталось се в той спосіб, що контракти на будову желїзниць віддавано людям які про сю справу не мали найменчого понятя, ті знов відпродували контракти другим, тамті третим і так дальше — а кождий з контракторів заробляв на тім немалі гроші. Такі самі злодійства роблено з желїзницею будованою на перскій граници і навіть з державною желїзницею в европейскій Росії. За шини плачено по рублю і 25 копійок за пуд, між тим коли фабриканти жадали лише 80 копійок від пуда. Уреґульоване русла ріки Волги коштувало великанські суми тим часом показуе ся, що деякі роботи за які заплачено, ніколи не були навіть починані. 200 міліонів рублїв видано ріжним впливовим людям як позичку на будову фабрик і т. п. Ті фабрики або не приносять жадних зисків або не були ніколи будовані. Князеви Ольденбурскому, своякови царя, даровано 10 міліонів акрів державної (не царскої) землї.

Як показуесь з брошури професора Озерова (а опираесь она на урядових датах і на них покликуесь) то злодійства ішли на міліярди. Злодійства на кілька міліонів рублїв вважають ся незначучими, малими. Словом, уряд російский від 1898 року розікрав більше народного гроша як позичили ему французкі та другі банкири.

І чи дивно, що ввиду такої господарки міліони російского люду гинуть з голоду, а сотки тисяч втікають за границю?

Від часу оголошеня брошури проф. Озерова оден високий урядник втік до Америки, оден відобрав собі жите, а оден вмер на удар серця (шляк его трафив.)

Уряд російский стараесь знищити брошуру проф. Озерова, але надармо. Она блискавкою розійшлась по всій Росії, еї передруковують і переписують, словом брошура ся стала вже звісною цілій Росії.

Професора Озерова хотять поставити перед суд, але він каже, що тільки рад буде тому, бо се дасть ему нагоду ширше розяснити злодійства російского уряду таки на підставі его власних дат.

Японські гості.

Славнозвісний японьский полководець Курокі обїжджае в сїй хвилї Злучені Держави і на кождім кроці дізнае сердечного, оваційного принятя. В Шікаґо, Вашинґтонї, Ню Йорку, взагалі у кождім місті Американці незгірш від замешкалих там японців з цілої груди кричать „банзай“ та вививають капелюхами в честь побідника російских війск. Рівнож подібно витають і матрозів з двох военних кораблїв „Chitose“ і „Tsukuba“ які на урочистости в Jamestown прибули до Ню

Йорку. Матросів сих обвозять по цілому місті в автомобілях та в їх честь уладжують бенкети.

Коли пригадаемо собі, що не дальше як два місяці сему, по аферах в Сан Франціско в цілому краю панувала як найбільша неміть до Японців та усе зовсім явно говорило про недалеку війну — то дійсно мусить ся признати, що настрій загалу Американців зміняе ся зовсім подібно як і сегорічна, веснянна погода. Однак се е дуже на руку Японцям. Теперішна зміна е для них незвичайно пожадана, і хто зна чи власне лиш тільки для того не казано ґенералови Курокі товчи такий сьвіт свої старікости, аби лиш своею симпатичною появою перехилити в сторону Япану симпатиї американьского загалу. Бо з усього видно, що Япан за всяку ціну хоче заключити союз зі Злученими Державами.

По заключеню союзів з Анґлією та Францією е зовсім природною річию, що Япан схоче заключити такий сам союз і з американьскою унією, щоб цілковито відокремити Німеччину з їх винанятим від Хін Нючванґом. З цілею підготовленя грунту під сей союз вислав японьский уряд до Вашинґтону спритного дипльомата, барона Озаву, яко спеціяльного відпоручника мікада. Однак до сих пор місия барона Озави позістала без наслідків. Американьскі дипльомати або побоюють ся зради зі сторони Япану, або не мають довіря до такого союза в виду величезної торговельної конкуренції та цілковитої протилежности інтересів обох держав у Азиї, досить, що взглядом японьских пропозиций заховують ся зовсім холодно. Брат японьского цісаря, князь Фушімі, іде власне з Лондону до Канади. Як зачувати, він образив ся на Рузвелта, що сей не запросив його до Вашінґтону яко пожаданого американьскому народови гостя. Видно, що і пан Рузвелт не дуже вірить в можливу приязнь з Япаном.

По що їсти мясо.

Цікаву статю на сю тему надруковав др. Гірднер в однім з американьских місячників. Передаемо єї тут в скороченю.

По що люди їдять мясо зьвірів, птахів, риб? Се не потрібне для їх розвитку і сили. Коні, корови, слони і другі зьвірята є більші і пропорціонально до своі ваги сильнійші від людий а однак они живуть виключно ростинами. Бачимо також приміри на поодиноких людях а навіть цілих народах, що помимо того що не вживають мяса посідають не аби яку витревалість і силу. Японці примірoм, живлять ся ростинами, так само Хинці і Індийці а однак у них є і витревалість і сила. Ріжниця між тими що кормлять ся мясом а ростинами (без огляду на те чи се люди чи зьвірята) є така, що всі що живлять ся мясом легко іритують ся, гнівають ся, скорі до бійки, коли противно ті що їдять виключно ростини є лагідні і спокійні.

Сухоти, ся страшна слабість яка вбиває кождого семого чоловіка є в значній мірі наслідком нашого їдженя мяса. Великий процент людий заражуєсь сухотами від худоби котрої мясо або молоко споживає. А число сухітничої худоби велике. Досліди показали, що в декотрих стейтах четвертина скота заражена сухотами — а загалом лікарі годять ся на те, що ті нації підпадають більше сухотам, котрі більше вживають зьвірячого молока або мяса.

Крім сухіт є другі хороби які нищать здоровлє людий вживаючих мясо, як ревматизм, всякі форми хороб почок і т. п. Причина сего така:

Кождий зьвірячий орґанізм є так би сказати фабрикою отруї. Матеріяли приняті до тіла враз з поживою а не з'ужиті, не асимільовані тілом є отруєю для орґанізму, який їх продукує. Ті матеряли здоровий орґанізм викидає з себе при помочи шкіри і т. п., але єслиб їх виділюванє застановити на 48 годин — орґанізм мусів би згинути, вбитись своєю власною отруєю. Скількість сеї отруї залежить від скількости отруї принятої враз з поживою. Подумайте тепер скільки отруї принимаємо в себе їдячи мясо. Вбито вола і викиданє отруї з єго орґанізму сейчас застановилось, вся отруя зістала в єго мясі і ми їдячи єго, принимаєм рівночасно в себе отрую нагромаджену в мясі вола. Варенє чи печенє мяса не помагає тут нічого, бо отруя ся є того рода, що не зміняє ся під впливом температури і остає тою самою. Звідси походить, що їдячи мясо додаємо надзвичайну скількість роботи нашим почкам, що очевидно не мало їх ослабляє.

Чиж в виду того дивуватись, що диспепсія, ревматизм, хороба Брайта і всякі другі лиха, котрих причиною їдженє мяса так часті в Анґлії і Америці, коли в Японії, Хинах і Індіях про них майже не чути.

Одного разу оглядав я з одним професором державний кримінал. Вогкі, зимні целі, закратовані вікна, залізні двері, сумні лиця арештантів і їх оголені голови — все те робило незвичайно прикре вражінє. В дорозі з відтіля сказав професор: „Бажав бим, аби кождий молодий чоловік бодай раз в житю міг побачити державний кримінал. Я певний, що се скорше вздержалоб неодного від злочину як томи карних законів."

Від тої пори думав я нераз, що єслиб так люди, що заїдають смачно мясо і не могуть обійтись без него, заглянули бодай раз до різні, побачили ті страшні види, які там представлялись би їх очам, послухали голосів, що видобувають ся з грудий конаючих зьвірят і понюхали тамошних запахів — певно не схотілиб вже більше кушати мяса.

Дуже часто причиною тифу є устриці і клемси. Після одного бенкету 20 осіб захоріло на тиф. Як показалось пізнійше, то устриці які подавано в часі того бенкету походили з місця де випливала ріка а над берегом тої ріки стояло місто в якім був тиф. Устриці, коли лежать на дні отвирають ся, набирають води, опісля замикають ся і поїдають ті дрібні зьвірятка, що враз з водою туди попали. Коли устрицю зловити она сейчас замикаєсь і вода з усім, що в ній є остає замкненою. Опісля люди їдячи устриці споживають сю воду з найбільшим смаком, не догадуючись, що вода ся містить в собі часто густо зародки таких слабостий — як тиф, сухоти і т. п. а також частинки людского відходу та всякого сьмітя, бо устриці живуть звичайно в заливах, близько усть рік і т. п., де таких річий повно.

Др. Ґеґ з Лондону каже, що зьвіряче мясо якого небудь рода містить в собі або квас званий uric acid або другі субстанції рівнож шкідливі і що тому сли хто хоче аби єго кров була чистою мусить зречи ся вживаня мяса, аби не впроваджувати того трійла кождого дня у свій орґанізм. А лондоньский професор Гочинсон каже: сли хто хоче зменчити скількість uric acid в своїм орґанізмі мусить їсти лише ярини, молоко і єго продукти та яйці. Мяса а особливо таких річий як печінки або почки треба абсолютно уникати.

Всї лікарі годять ся на се, що причиною найбільшого числа людских слабостий є власне uric acid і єму подібні отруї находячі ся в орґанізмі. Чомуж отже побільшати їх скількість їдженєм мяса? Чи не ліпше кормитись ростинами і молоком коли они могут нам дати ту саму скількість поживи — без отруї.

Певна річ, що много є людий, які з милосердєм і усьмішкою глядять на тих, що не вживають мяса, але чи слушно се? Аджеж такі фільософи як Плато, Сократ, Сенека і другі не їли мяса тай других до сего заохочували — а пів біліона людий днесь не уживає зовсім мяса.

Неправдою є, що мясо дає більше поживи від ярин, збіжа, оріхів і т. и. Вся ріжниця є лише в тім, що мясо скорше асимілюєсь, ростини поволійше.

Великий блуд поповняють ті, що вживають ростинного корму вареного, бо в сей спосіб виварюють найліпшу річ і викидають (особливо ростинні соли) а з'їдають самі лише волокна не маючі великої вартости. Ростинні страви треба їсти сирими або парити а ніколи варити; хтож до того додасть ще молочні страви, може бути певний, що орґанізм єго дістане все що єму потрібне а позбудесь отруй находячих ся в мясних стравах.

Так пише др. Гірднер.

Як би там не було фактом є, що наглий скок наших іміґрантів з ростинної до мясної дієти дуже шкідливо відбиваєсь на їх здоровлю. Пожовклі лиця і запалі очи не лише у тяжко працюючих мущин, але й у дома сидячих жінок — найліпшим на се доказом. Бож і їдять они: рано мясо, в полудне мясо, на вечеру знов мясо, а все, що найдешевше та на всілякі лади приготовлене американьскими різнями.

Бажалось би, щоби наші ґаздині звернули на се більше уваги і вмісто мяса давали своїм мужам, дітям та бордінґерам більше ростинної їди. Се буде і дешевше і здоровше.

Неспокій в Індіях.

Переживаємо цікаві часи. Часи коли великаньскі маси народні починають розуміти своє становище і могучим голосом жадають справедливости, волі. Такий рух бачимо скрізь в Европі і Америці а послідними часами почав ся він і між другим зряду що до численности народом сьвіта — Індійцями, в Азії.

Народом сим правлять вже довгий час „культурні" Анґлійці, розуміє ся, собі на пожиток а Індійцям на шкоду. До недавного часу Індійці були дуже темні та ще до того поділені на ріжні касти, які майже зовсім не мали між собою жадних зносин. Але часи міняють ся і просьвіта робить своє. Нині Індійці мають вже своїх осьвічених людий, а ті побачивши в якім страшнім положеню находять ся їх брати і сестри, поставили собі задачею осьвідомити їх і візвати до скиненя з їх плечий ненависного а тяжкого ярма.

Стали писати для них книжки і газети. В них показали своїм родимцям, всю нужду їх житя, таку нужду супроти котрої доля російского мужика здаєть ся паньскою долею. Індійскі патріоти показали своїм братам, що они гинуть що року не тисячами а міліонами. Гинуть від голоду і нужди*), яких причиною захланність анґлійских капіталістів. Они показали їм темряву в якій они живуть. Лиш оден Індієць на сто уміє читати та писати, бо Анґлія що видає річно $100.000.00 на війско, яке має пильнувати аби Індійці не бунтовали — видає на школи ледви три і пів міліона.

Анґлійці настрашились сеї аґітації індійских патріотів. Провідників їх стали арештувати, зборонювати віча, ограничили свободу друку. Та се руху не спинило. Днесь вже велика частина сего 300 міліонового народа розуміє, що анґлійскі капіталісти вбивають їх міліонами (що правда посередно), аби лише наповнити свої кишені і рух сей званий „Сведеші" (Індії для Індійців) прибирає чим раз більші розміри.

Певна річ, що як всякий визвольний рух так і той серед Індійців не обійдесь без жертв, без проливу крови — але така вже судьба кождого визвольного руху. Скорше чи пізнійше він побідити мусить, як побідила вже нераз або тепер побіджує справедливість кривду.

Бажалось би, щоби ся побіда чим скорше наспіла і як найменче жертв коштувала.

*) пересічний денний заробок Індійця виносить три чверти анґлійского цента.

Радуй ся канадийска Русе!

Як зачуваемо з достовірних жерел, то провінціяльний уряд Манітоби, котрий перед виборами оказував ся досить прихильним для Русинів, перемінив свою полїтику цілком противно. Перед виборами обіцював сей уряд для Русинів хоч не богато, то все таки хоч дещо на пр.: обіцяв дати учителя руськоі мови в русько-анґлійськім семинари, продовжати дальше згаданий семинар, дати руського переводчика до провінціонального еміґрацийного офісу, дати запомогу 3—4 хлопцям Русинам до „Agricultural College", а вже що до іменованя руського інспектора-орґанізатора, для русько-анґл. шкіл в Манітобі то про се вже й сумніватись не треба було. Се все обіцялось Русинам устами п. Rogers-а, міністра „of Public Works", ну і розуміесь Русини поперли їх за се підчас виборів. Та як то каже польська пословиця: „Obiecanka nie ćanka, a głupiemu radość" таке саме й тепер сталось. З того всього ледви ледви що одна сповнилась т. е. призначено професора для руськоі мови в семинари, але кілько се клопоту коштувало, кілько разів мусіли вінніпеґські Русини висилати своїх делеґатів до пр. парляменту та до мін. просьвіти, ну і з сего не богато користи, бо всі иньші обіцянки ані не думають сповнити отже тим самим і семинар перестае істнувати.

Уважайте Русини добре, що дієся!

Минувшого тиждня заіменовано на інспектора-орґанізатора для русько-анґлійських шкіл „pana Szablewskiego", який що найменьше не мае претенсій на таку позицію, а тим більше, що по руськи не розуміе ані слова. Тут мушу додати, що се вже другий поляк інспектором, бо п. Baderski, про котрого було вже писано передше, остае на дальше, а п. Szablewskiego іменовано єму до помочи. Отже як бач. мє сей многообіцюючий ряд надає тепер Русинам аж двох інсп. орґ. панів поляків, що як оден так другий ані слівця не розуміють по руськи і взагалі не посідають ніяких наук. Не знаю, чи думають, що між Русинами нема відповідних людий, чи так сильно лекковажать Русинами. Ні! люди відповідні е, але ряд, як видно, занадто легковажить собі Русинами і думае, що коли найме одного двох полячків, так они всьо зроблять між Русинами. А самі поляки мабуть думають, що они і в Канаді будуть керувати Русинами, як роблять се в старім краю.

Тепер до Вас мої дорогі земляки слівце: чи не встид, не сором, не ганьба нам, щоб ми дивились на се так холоднокровно?! Бо памятаймо, що коли ми самі спільними силами не візьмемо за собою, так будьмо певні, що ніхто иньший не вступить ся за нами. Добре би се було запамятати і учителям, що суть по кольоніях і тим ученикам, що вскорі будуть учителями.

Звернy ще тут увагу, що не виступаю проти поляків з якоїсь там ненависти — нетерпимости, а виступаю тому, що силою накидають ся бути провідниками — опікунами Русинів і в сей спосіб приносять нам лише шкоду. На се маемо аж надто богато доказів, тому кождий щирий Русин, якому лежить на серцю загальне добро нашої нації повинен добре а добре задуматись.

Поляки нехай ідуть працювати для поляків; їх нація потребуе тоже богато праці.

Тож бачність Русини! До діла сьміло, відкиньмо нашу байдужність на бік і покажімо панам Роблїнам і Роджерсам, що ми тоже народ і постоїмо за собою!

Дубенко.

Допись.

— I 86

Desloge, Pa.

В 18 і 19 числі „Свободи" подавав якийсь М. Петровский до загальної відомости, що в Desloge, Mo. сейчас потрібно до 50 робітників. а першеньство дістати роботу мають жонаті. Однак я особисто переконав ся, що се е зовсім неправдиве, позаяк, не тільки, що там ніяких робітників зовсім не потрібно, але що більше: в самім місті е велике число таких, що ніякої роботи найти не можуть. Рівнож і жонаті не мають тут зовсім першеньства. Компанії, правда, мають для своїх робітників ґавзи, однак їх е дуже мале число, так що в однім ґавзі, призначенім на одну родину, мусить ся дві або і три родині тиснути. Чоловік нежонатий, можливо, пождавши декілька тижнів, діставби яку роботу. Я не зборонюю нікому їхати тут, противно, я дуже радий бувби сему, щоби як найбільше число Русинів тут прибуло, однак не хотівбим, щоб хто приїхавши тут валяв ся з родиною по людских шандах.

Алексій Балї'роцкий.

ДОВГІСТЬ ЖИТЯ.

Усі компанії, що убезпечують людий на жите дуже остро на се уважають, щоб хотячого ся убезпечити чоловіка лікар оглянув як найстараннійше і найсовістнїше, позаяк на сих оглядинах головно опирае ся можність обчисленя довгости житя. Відмовна відповідь товариства убезпечень на жите е для кождого грізним напімненем. Розумний однак чоловік возьме собі таке напімнене до серця і сейчас заопікуе ся своїм здоровлем. Він може вілїчити ся, поздоровшати, а тим самим і продовжити свое жите; і дуже часто лучае ся, що такого чоловіка пізнійше приймала компанія і видавала єму полїсу. Не відтягайте ся одже та як лишень спостережете яку небудь зміну у своїм житю, сейчас уживайте Трінера еліксіру гіркого вина, який сейчас приверне Вам добрий апетит, знамените травлене і здоровий вигляд лиця. Уживайте его у всяких недугах походячих з нечистоти крови. Дістати мож у всїх аптиках.

Jos Triner, 799 S. Ashland ave Chicago, Ill.

— Просимо всіх секретарів „Союза" подавати нам всякі зміни адресів членів „Союза" як найскорше. Адреси треба виписувати анґлійскими буквами і дуже докладно.

„SWOBODA“
(LIBERTY)
The Ruthenian Weekly
published every Thursday at
184 Hudson St., New York, N. Y.

Publisher and Editor:
Jno. Ardan.

Terms: Two dollars a year.

Established 1893.

Advertising rates furnished on application.

Entered as second-class matter December 21, 1906 at the post office at New York, N. Y. under the Act of Congress of March 3, 1879.

„Свобода“
часопись для руского народа в Америці і орґан „Р. Н. Союза“, виходить що тижня в Четвер і коштує:
В Америці на 12 місяців...$2.00
До стар. краю на 12 місяців $2.00
В Америці на 6 місяців....$1.00

Оплачувати газету треба все-гда з гори.

Гроші треба посилати в реджістрованім листі, або через експресовий, або почтовий money order (моні ордер). Money order, то є карточку, котру дістанете від почтара або агента на експресовім офисі, пішліть нам, бо без того ми не годні гроший дістати.

Адрес:
"SWOBODA"
184 Hudson St., New York, N. Y.
Телефон 7074 Spring.

Хто хоче, щоби его адрес змінити мусить подати нам, крім нового, також свій старий адрес.

Вибори в Австрії.

Радісним гомоном звенять вісти зі старої нашої вітчини, де до сих пор всевладно панувала Туреччина, де в середині Европи відносило ся вражіне, що живе ся у найтемнійшім кутку центральної Африки.

Дюди австрийского конґльомерату пробили вікно в середновіччині. Через се вікно мож виглянути на Европу і зблизити ся до цивілізациї.

Після послідних наспівших телеґрам до нового парляменту війшли слідуючі посли: 83 соціял демократів, 66 антісемітів (христ. соц.) 33 ческих аґраріїв, 31 католицке центрум, 25 німецка людова партія, 24 нім. вільнодумних, 22 молодо — чехів, 18 німец. аґраріїв, 15 клер. словінців, 14 старо-німців, 14 італійців, 11 клерикалів і 10 ческих радикалів. В Галичині „коло польске“ цілковито побито. Деякі телеґрами — однак до сих пор еще не потверджені, кажуть, що вийшло уже 33 руських послів. Вість ся однак потребує еще потверджения. Певною однак є ся вість, що в Галичині в 42-ох округах має прийти до поновних виборів.

Після наспівших в послідній хвилі телеґрам вислід виборів з дня 14-го с. м. у всхідній Галичині представляє ся як слідує:

Округ ч. 51 (Сянік-Ліско) Голосувало 26.527. Вибраний Куриловин (москв.) 14.870 голосами.

Округ ч. 53 (Самбір-Рудки) Голосувало 31.476. Вибраний о. Ст. Онишкевич (українець) 17.774 голосами. Москв. Антонович дістав 1.944 голосів.

Округ ч. 56 (Коломия, Печеніжин. Косів) Голосувало 37.059. Вибраний Др. К. Трильовский (радикал) 22.270 голосами. Москв. Дудикевич дістав 3.985 голосів.

Округ ч. 68 (Тернопіль-Збараж) Голосувало 29.318. Вибраний Яцко Остапчук (соціяліст).

Округ ч. 69 (Теребовля-Чортків) Голосувало 30.008. Вибраний Др. О. Колесса (укр.) 19.169 голосами.

Округ ч. 70 (Скалат.-Гусятин) Голосувало 30.181. Вибраний М. Петрицкий (укр.) 17.108 голосами. Москв. Ґіжовский дістав 2.219 гол.

В окрузі ч. 55 (Долина-Калуш) кандидують: Др. К. Трильовский, (рад. укр.), Романчук (укр.), Дудикевич (москв.) — дальше в окрузі ч. 63 (Золочів-Перемишляни) — кандидують: о. Зельский (укр.), Глібовицкий (москв.) і Обертиньский (поляк) — та в окрузі ч. 67 (Ярослав-Любачів) — кандидують Стахура (укр.) і Козловский (поляк) приходить до поновного вибору.

На Буковині в окрузі Кіцмань вибраний Ілия Семака (укр.) проти москв. Савчука.

В окрузі Заставна вибраний Ант. Лукасевич (укр.)

В окрузі Путилів вибраний Николай Василько (укр.) проти москв. о. Козака.

В прочих округах, в Галичині — як звісно — вибори суть пізнійші.

В селі Горуцко, стрийского округа мало прийти до розрухів. Коли проголошено вислід виборів, виборці сумніваючи ся що до його правдивости почали на комітет виборчий і на жандармів кидати камінем. Жандарми дали сальву на яку селяни відповіли дощем каміня. „Успокоюючи“ товпу вбито 4 а покалічено 9 людий...

Будь, що будь однак, як випадуть вибори в Галичині, то се не буде уже мати великого впливу на загальний політичний уклад парляменту. Парлямент князів, ґрафів і панів, парлямент кастовости і привілеїв пропав в Австрії з лиця землі раз на всегда. Люд витягнув Австрію за клапаті уха з багна середновічности та поставив у охарнійше місце.

Так зовимий співчинник уставодавчий, корона, мав виразити жаль, що дістало ся до парляменту стільки революційних елементів; предложеня військові не будуть могли бути уже більше так „експедіте“ як до сих пор залагоджувані.

То старе, з божої ласки, політичне попихайло, яке в 1848 році революция вынесла на престол, готово завсїгди проливати сльози, що витягнено його за уха з багна. Беззубими губами не може розжувати сьвіжої страви!... І таким то людьом дістає ся власть рівнорядна або і більша, як тим міліонам, які його годують своєю кервавицею!...

Сльози однак нічого вже не вдіють. І Австрия мусить іти у перед. Нинїшні відносини австрійскі, як они повстали під впливом відносин в сусїдних краях, так саме і взаімно будуть впливати на уложене ся відносин у сусїдів.

Страх подумати — і політичний рак в Европі — Австрія, мусить ступати у перед!...

Небезпечні погляди!

В неділю т. е. 19. мая с. р. відбулась важна нарада в „Канадийскім Рускім Народнім Союзі“. Обговорювано небезпечні погляди деяких членів сеї організації, а що найзамітнійше строгий осуд припав тут на найвиднійшого члена, на самого предсїдателя п. В. Шовдру.

Не станемо підносити п. В. Шовдру як щось надто великого — ідеального, но безсторонно скажемо, що се один з членів канадийского „Союза“, котрий в скорі пізнав політику о. о. Василіян і став еї противником. Розуміє ся, що для розвою „К. Р. Н. Союза“ докладав старань, що сил ставало, а се видно хочби з того, що вибрали були его головою і то майже одноголосно. Та деяким членам не стало ходити о его працю, о его стараня, а о те, що він змінив свої погляди і се як раз викликало між нами сильний переполох. — Довго надумувались та нараджувались они, що почати з таким головою, який без дозволу всїх членів почав здоровійше придивлятись на сьвіт — на жите — і конець — кінців скликали нараду.

Мітинґ сей почали пізним вечером, а скінчили близько о півночи. Треба зазначити ще й те, що боялись, дуже боялись наші вузькоглядні „патріоти“ (не знаю як инакше прозвати їх) викинути згаданого голову цілком зі свою табору, бо певні себе, що нема між ними відповіднійшого, щоб заступив его місце.

Починаєсь нарада. Хитруни пропонують, щоб голова п. В. Шовдра отворив збори — та він, знаючи їх пляни уложені вже наперед, заявляє, що зрікаєсь головованя і зборів отвирати не буде. Потайні пляновці змішались, бо, як показалось з дальших нарад, они не думали серіозно скинути его, а лише ніби то налякати, щоб покаяв ся і не йшов більше на „путь нечестивих“ (не приставав до соціялїстів).

Крісло предсїдателя засів его заступник і діло пішло в рух. Закиди бувшому голові були дуже дивачні, майже дитиначі, бо за найбільшу провину уважають те, що він став „соціялїстом“, ходить до ґалї „Наук. Тов. ім. Т. Ч. Шевченка“, товаришує з деякими членами того товариства і що брав участь в представленю „Борці за мрії“, яке відбулось в суботу 18. мая с. р. заходом членів повисше згаданого товариства.

Дальше закидали, що, яко голова, не стараєсь о розвій „Союза“, бо за его урядованя не дав „Союз“ ані одного представленя, і т. п.

Почувши такі речі аж сьмішно робить ся чолові кови, щоб повисше наведені закиди уважати провиного члена якоїб се не було орґанізації. Дивно і жалко, що наші робітники (члени К. Союза) такі бідні на розум і здорове думанє. Таж нині майже по цілім сьвіті сї погляди приєднують собі що раз то більше приклонників, бо по віковій неволи народ чим раз яснійше пізнає, що лише через поступ, через просьвіту й науку та через впроваджене сеї ідеї в жите зможе увільнитись від гнету й визиску дармоїдів — галапасів, позбутись неволї — темности та здобути терен для Правди, Волї і Братерства.

П. В. Шовдра відповів на сї закиди, що від поглядів, які він має ніхто не змусить его силою відречи ся, бо коли пізнав що добре, того й держатись буде, тай на їх заперечене не перестане ходити до „Науч. Тов. ім. Т. Г. Шевченка, бо бачить, що оно вскорі зможе принести велику користь для канадийської України, а для вінніпеґських Русинів-Українців так хосенне, як жадна иньша орґанізація. Що до представлень, то п. В. Шовдра оправдував ся тим, що він бажав би робити се з членами „Союза“ та дарма, бо нема між ними людий, що хотїли би і могли заняти ся сею справою.

Противники п. Шовдри найшлись тепер в другім положеню. Не знали що й куда почати.

Правда, до „К. Р. Н. Союза належить і п. О. Мегас, редактор „Канад. Фармера“ і він, яко „інтелїґент“ а до того людина хитра на всї боки, повинен був вивести з клопоту безрадних крикунів, та він, що всегда любить ходити по межи дощ, зник з галї як камфора. Дивуватись ему нема що, бо він бідняга пересяк цілком політикою п. Ґеника і ролю такого відграє знаменито.

Нарада йде дальше. Одні говорять, щоб п. Шовдра лишив ся головою, а за его провини (т. е. за зміну поглядів і за те, що не сповідав ся) наложити на него кару та, щоб обіцяв покаяти ся; другі дораджують, щоби, помимо того, що він вже сам зрік ся, скинути его з голови, а рівночасно виключити з членів, бо буде опісля сьміяти ся з них як з дураків. Радили богато та нічим скінчили. Шовдра уряду зрік ся, а членом остав на дальше.

Тут треба ще додати, що п. В. Шовдра є одним з найбільших прихильників, щоб получити „К. Р. Н. Союз“ з „Ам. Р. Н. Союзом“, а ті, що хотїли его позбутись, найбільші противники сего. Він ясно побачив, що „Кан. Р. Н. Союз“ не має найменьшої будучности, наколи не приступить до „Р. Н. Союза в Америці“ і що в такім разї в близькім часї задзвонять ему на „вічную память“ та зарозумілі канадийські обивателї і чути сего не хочуть; думають зловити булку у воздусї.

Не від речи, думаю, буде подати до відомости загалу ще й се, що сї „великі люди“ задумують орґанізувати „Руський Всенародний Дім“. Проти такого „Всенародного Дому“ я зовсїм не маю нічого, а противно уважаю за річ дуже конечну, но не таким людям треба братись за се діло, що особисті погляди чоловіка уважають за злочин, за переступство і хочуть карати его за се. Тому не думаю й не вірю, щоб їм удалось зловити людий на удку і під кличем „Всенародний“ будувати собі щось сектантського, бо народ має очи, які що раз більше протирає, щоб побачити Правду!

Коли хочемо щось „Всенародного“ так нехай буде оно ним, а дурити нас годі, бо вже минули ті часи, коли ми давались водити манівцями.

Отже запамятайте собі се панове!

Знакомий.

З під батюшки-царя.

І дійсно, наколи не жвве ся серед місцевих обставин є дуже тяжкою річию видати який такий осуд про загальне політичне положенє у Петербурзї. Головна причина лежить власне в сьому, що всїм відомостям подаваним через ріжнородні аґентури, надає ся усякі тенденцийні закраски. Одна аґентура має в тому свій хосен, щоб заграницю непокоїти як найбільше трівожними вістями, друга представляє ситуацію знова в як найбільше рожевих красках.

І отсе власне можна примінити до сих безнастанних поголосок про розпуск Думи.

І ось саме минуло два місяці як зібрала ся друга Дума, та розпочала свою роботу. Розглядаючи пильно усї промови, усї довжезні дебати з думських засїдань чи то про скасованє воєнно-польових судів, чи то про підмогу для голодаючих відносить ся вражінє чогось зайвого, чогось такого, що тільки час гає. Не вважаючи на страшну земельну нужду, що наче зелїзними кліщами дусить усе селяньство, Дума майже місяць змарнувала на се питанє та не довела його до пуття.

А порішенє аґрарної квестиї, розвязанє земельного питаня се безусловно перший і найважнійший пекучий пункт, який повинна Дума як найскорше розвязати. Се постулят — за яким стоять міліони хлопского голодаючого пролетаріяту у цілій широкій державі.

Се саме видно і з промов селян депутатів. Отсе є один, могутній, роздираючий серце крик вмираючого з голоду люду, крик передсмертної розпуки: дайте землї, бо гинемо з голоду!

А тимчасом Дума тратить місяцї на довжезні дебати.

Звичайно так по всїх парляментах дїє ся, що кождий з законопроєктів переходить три ступінї. Перший, се є загальні уваги і передача справи спеціяльній комісії. Другий: обговорюванє проєкту уже по виробленю його через комісию, а потом, після нового перегляду його через комісию передача його під загальнє голосованє.

По усїх парляментах перший ступінь не має великого значіня і звичайно з ним упорюють ся як найшвидче. В Думі дїє ся противно. Аґрарна справа уже місяцї стоїть все еще на першім ступені. Здалоб ся, що коли голодний народ починає уже тратити віру не тільки в Думу, але і в всїх богів земних і небесних, повиннаб Дума скоротити свої дебати, та як найшвидче відіслати справу в комісію. Одак кождий раз проти скороченя дебат повстають скрайні ліві і праві і знов протягають дискусії аж до нескінчености.

Всї сї промови депутатів моглиб однак мати — коли вже не материяльне — то хотяйби аґітацийне значінє для люду — наколи-б начальство пускало ґазети у село. Однак хто знає російські відносини, той зрозуміє, що і такого навіть нема хісна, позаяк уряд російський не то ґазети, але і звичайну книжку не хоче пустити у село.

А люд тимчасом пухне з голоду і шкорбуту, тратить віру в можливе леґальне полагодженє своїх домагань та зриває ся, щоб у потоках крови умирати. З цілого царства наспівають алярмуючі вісти про поважні аґрарні розрухи. Спеціяльно має бути дуже грізне положенє в ґуберніях кієвскій, тверскій, полтавскій, тульскій, екатеринославскій, воронїжскій і саратовскій. Посілість князя Серґія Уруссова депутата з города Тули до Думи селяни спалили, за се позаяк він у Думі заступав ся за урядом.

Не менш до розширюваня алярмуючих вістий про розпуск думи причинила ся послідними часами бесїда премєр-міністра Столипіна на засїданю Думи з дня 23-го мая. У своїй бесїді проголосив Столипін, що уряд ніколи не допустить до роздїлу земель обшарників поміж народ, а усї бесїди депутованих буде уважати за підбурюванє та усїми силами старати-ме ся протів дїлати.

Виступ і бесїда Столипіна впали неначе грім з погідного неба. Коло 6-ої години вечером тодї, як звичайно уже кінчить ся засїданє зголосив ся він до слова кажучи, що коли Дума без огляду на становиско яке в тій справі займає правительство згодила ся на примусове вивлащенє земель, то він мусить піднести, що се буде причиною цілковитого розламу поміж парляментом а урядом. При сїм — казав він — уряд зовсїм не обходить, чи ся експропріяция піде після проєктів радикалів, чи то конст. демократів. Позаяк навіть і проєкти к. демокр. які суть незвичайно умірковані, не дають властителям відповідного відшкодованя та ображують усї принципи про приватну власність. Уряд на одно є готов, а іменно облегчити селянам услівя виплати земель.

Сей виступ Столипіна вивів на порядок дневний опять дуже живі дебати про розпуск Думи. Після гадки конст. демокр. поміж бесїдою Столипіна а послідними інтриґами реакціонерів істнує сильна звязь та що міністер ждав лиш на відповідну хвилину ід сьому. На всякий однак случай сей виступ уряду, натиск з гори та грозьби будуть мати такі наслїдки, що часть незделярованих еще елементів в Думі перехилить ся в сторону „групи праці“ і взміцнить скрайно ліві партії. А і на провінції ся бесїда не причинить ся зовсїм до успокоєня умів — навпаки, се є доливанє оливи до огня.

Згадуючи про послідні події у Росії не мож поминути і з'їзду „істинно русскихъ“. Безперечно одною з найтемнійших точок російскої революції є орґанізациї чорносотенні. Коли цар мордує, то у нього дасть ся се від біди витовкувати тим, що жажду мордів і крови він унаслїдив по сво-

їх не меш від нього кровожадних предках; те саме мож сказати і про урядників; жовнярів мож витовкувати цілковитим отупінєм, браком інтеліґенції, заником усіх людских почувань, що кажуть їм не розбираючи, сліпо сповняти накази кровожадного начальства. Чорносотенні однак банди, се той самий люд, однак звироднілий, з жаждою мордів і рабунків, що зі зьвірскою жорстокосердностию кидає ся на своїх братів, свою кров від крови і кість від кости — для самого лиш мордованя. Чорносотенні банди, се найчорнійша пляма російскої суспільности, се є викид людскости у якій глупота і здичінє лучать ся в одно. І сі банди утішають ся підмогою і підпорою уряду! . Звичайно, однакові души найкраще порозуміють ся

Проминув рік від відкритя першої Думи. Завзятє і нетерплячка люду потроха притихли — однак се не означає, що і незадоволенє розвіяло ся. Ніякі репресії не заспокоїли єще нікоnи нікого і не заспокоять. Уряд тепер не може і думати уже більше щоб звернути у зад ріки історії — бо у щерть уже налита чаша болю. А грати ся з розпукою люду не все безпечно. Історня бачила уже не раз царів без голов, а царську багряницю у болоті......

А з усего видно, що російский уряд не хоче навіть і думати, що таке уже нераз бувало — і дуже легко може повторити ся і то в недалскій може будуччині.

Привітанне надходячій учительській конвенції у Віннїпеґу.

Так. Надходить той ,,дух часу", що перший раз привітае наших канадийських учителів спільна думка, спільне слово і спільна нарада — спільне привітання живого слова, що в думці мает ся пустити його повоем, котрий розцвитати мет ся і окрашати ме канадійську Україну.

Коли вичитав першу відозву, так прямо хотілось злетіти і заглянути в кожде маленьке віконце фармерського домика, де мешкае учитель і де зійшлось двох, трох, товаришів в вільну хвилю поговорити і побачитись. Мене в той час обнимала скоботлива цікавість, об чім так вони розводились і раювали своїми проектами. Раювали теплим чутем своїх душ, битем серця про щось вище, мріями велико взнеслих ідеалів, прислужитись ними своему народові і матери Україні. Ах, якто любо згадати — своїй матері Україні... Прямо так і обнимае тебе радість, любовію дише твое серце, а душа вслухуеть ся в спів і шепіт води, що безнастанно виспівуе про колишні степи і гуляння козаків по них за вільність України, за братерство й волю!

Коли то всьо згадую, так бухае з моїх грудий привітання до цих наших козаків учителів. Славне, братця, діло така орґанізація, лише уважайте, щоби всьо виступало поважною та трівкою ролею, так в нарадах, як і в дальшім поступі. І уважайте, що така орґанїзація не лише орудем поліпшеня своєї долі, але ділом — обовязками, працею поміж нашим незрячим народом, в розвою научности, в наданю взаставого значіня, своерідного понимання річей і т. д.

Всім учителям радивбим як слід приготовитись і не обтяжати одиниць за богато і не зважати, що мовляв, тії, що дали почин малиб зробити всьо. Ні, братця! всі ви інтелігенти... і тому вам приходить ся робити всьо як слід. Ви повинні старать ся, щоб меньшебільше не бути дитинячими. Хотяй справді я сього нігде не видів та всеж мав нагоду чути від ,,великих" політикерів, що таки не дадуть ся ніколи переконати, що вони самі зарозумілі і ,,богато" знають, а то всьо мовляв — то не я... Де там їм до мене! Я сюди туди тай е в кулаці і в горлї. А вони? Де там! Отже збирайтесь і радьте мої козаки над почином орґанїзації, без жадних політичних і партийних напрямів. По моїй думці орґанізація повинна би бути наскрізь демократична з науковими цілями і в мі; і поступова.

Арій.

Аматорске представлене в Ню Йорку.

Перебуваючи часово в Ню-Йорку, я довідав ся що в суботу дня 25-го мая Бр. сьв. Володимира дає аматорске представленє. Я немало утішив ся з того, що буду мав нагоду побачити на тім представленю, як репрезентує ся руська кольонїя у місті Ню-Йорку. Представленє було заповіджене на 7 годину вечером і я поспішив чимскорше до галї Bethowen-а на 5-ту улицю, щоби завчасу купити тикет і розглянути ся поміж тутешними Русинами. О семій годині єще майже нікого не було. Доперва з часом, поволи сходили ся одиниці і родини і заповняли салю та балькон. Гляджу, вже осьма година, питаю сусіда, чому вже не зачинає ся представленє, а він менї каже, що то так скоро не зачне ся, бо люди до пізна роблять, і далеко мешкають, отже треба єще ждати. Я вийшов на коритар щоби якось забити час, доки не піднесе ся куртина. По коритарах рух троха змагає ся з приходом нових гостий. Чути по найбільшій части руску мову переплітану анґлицкими словами, дівчата говорять ломаною англиччиною, денеде можна почути і польску мову. Гарні убрання, лица інтеліґентні товариске обійстє ся дуже приємно мене вражали, а вже найкрасше було дивити ся на вишивані сорочки декотрих Ню-Йорских молодців.

Тимчасом саля виповнила ся по береги і о годині чверть на десяту зачало ся представленє.

Моє двогодинне вижиданє зістало надгороджене справді артистичною грою аматорів. Ролї були добре вивчені, особи відповідно дібрані, сьпіви дуже гарні, мова чиста. Деякі з акторів лиш були за молодо ухарактеризовані. Костюми гарні, лише я ніяк не міг розуміти длячого Юстися була убрана в звичайний день так як на великдень або до шлюбу. Режисерія була бездоганна, кромі кількох слабших місць; Наприміp в другій дії, Юстися приходить до дому Солтиса, говорить з Нестором і його матерію, відтак нагло мати і Нестор виходять з хати а Юстися зачинає сьпівати „Ой місяцю". Хоч сцена та досить прикро вражала, однак солодкий сьпів Юстисї „до місяченька" затер то враження.

Цілість представленя, котре скінчило ся чверть на першу по півночи, загально зробила приємне враженє на всіх. Штука „Сельскі Аристократи" стара як сама паьщина, інтерпретована ню-йорскими аматорами, була цікава. Однак я замічу що шкода таких артистичних сил, які має Ню-Йорска Русь на таку слабку та застарілу річ. Чи нема новійших та красших штук? Варто би потрудити ся троха більше над дібранєм штуки, тим більше, що місцева Русь так радо підпирає подібні вистави.

Після представленя відбув ся баль на котрім замітна була коломийка, відтанцьована зі справді козацькім завзятєм.

Той вечер дав мені гарний образ з житя ню-йорскої Руси і тому радо ділю ся зі всіма читачами „Свободи" моїми побіжними враженями. Гість.

,,Борці за мрії" або ,,Каїн і Авель" в Вінніпеґу.

Дня 18. мая, в суботу вечером, відограв драматичний кружок Н. Т. ім. Т. Шевченка драму Тогобочного, ,,Борці за мрії". Коли заля наповнилась і куртина піднялась, перед очима з'явилась сімія, котра складала ся: з старої мати і трох синів, Антона, Калїстрата і Сереги. Хазяйством богатим орудував Калїстрат, котрий ненавидів свого брата Антона задля його мрій і задля того, що йому перескаджав в чорних ділах, котрі ділав з старшиною. Потім явив ся і старшина, та говорячи об ньому почали свататись з старшиною, котрий сам вказав на свою дочку, що була ряба і безноса. Антон любив ся з наймичкою, що служила в них, та як довідались про се брат і мати він мусів від них по смерти матері вибратись з вислуженим у салдатах братом Серегою без нічого у чужу пусту хату.

Та Калїстрат із старшиною не вдоволив ся тим. Вони підпоюють декого з миру, двох босяків, обговорюють чорне діло, старшина склику сходку до волости, впускаючи лише тих, що підпоювали, — і рішають, щоб заслати Антона, при чім брат Калїстрат ніби з милосердя дае на подорож свої гроші, щоби при тій нагоді йому доправили штовханами. Таке діло їм не вийшло на сухо, бо старшина сам попав ся за такії діла, в діру, та за то його хитрий брат знов з демоньским серцем відносив ся до Антона, котрий по скорім повороті і слідстві повернув ся хорий. Говорячи з жінкою про причину хорости і не признаючись, що його катовано, вислав її за кимсь лишаючись сам, та в тім брат зазирае у вікно і говорить чи можна увійти, прокидаючись дуже добрим; але се була лише хитрість. Коли Калїстрат не міг його підмовити, щоб він покинув свої мрії, давав йому половину майна і еще гроший більше тисячі за то, щоби лише вибрав ся з села, на що Антон не згодив ся. Калїстрата находить в тім зьвіряча захланність — і коли Антон почав йому вичисляти учинки, що він задля мошеньства наробив, Калїстрат кидаеть ся на Антона і задушуе. Незадовго прийшла Антонова жінка із пару людьми і писарем Василем Петровичом; жінка кидаеть ся на неживого чоловіка а писар приказуе Калїстрата звязати та той хапае зі стола Трохимом подарований Антонови кинджал і заколюеть ся. На тім кінчить ся траґедія братів Каїна і Авеля. Перший вмирае невинно як герой, другий як збродняр і ,,чорно-сотень". Ціле представлене трохи запомало гралось а всеж в публики знайшло ся терпеливости, бо можна було посьміятись і зворушити до дна свою душу.

Було богато сьміху не на своїм місци, але то хиба таких голов, що засіяні чимсь extra...

Всї аматори вивязались досить добре. Добре грали: т. Цимбаль — Калїстрата, т. А. Новак — Старшину, т. А. Сліпченко — Серегу, т-ка Будникова — матїр, т. Г. Сліпченко — Трохима босяка і хвалька ,,Одестого" та золотого ротого і т. Будник — Антона, окрім пятої дії т. Будниківна була замолода і виглядала дитинячо, хотяй віддала свою ролю опріч пятої дії досить добре. Охрима, не було нич розуміти, опріч ,,уніформу" та всеж він був босяком першої кляси і впертим як дріт. Можливо, що його роля инакше не могла бути. Всеж т. Коцан характеризував Охрима добре. Колиб Сохацького роля, сторожа, була довша можна було насьміятись. Мужики були за повільні опріч одного. Пухляков в ролї писаря грав з урядовістю як слід. Калїстратову жінку т. Вінтоник грала після змоги добре, а навіть надсподівано. Найлучче грали т. А. Сліпченко, т. А. Новак і т. Цимбал, та т ка Будникова. Думаю, другим разом аматори вивяжуть ся лучше як за сей раз.

А. Мірний.

Гроші не смердять.

Казав колись оден римский поганьский цісар на знак, що він не дбае з якого жерела походять гроші. Але се був поганин і діялось се давно — а на жаль довідуем ся, що тої самої засади держать ся ще нинї деякі виховавчі інституції а навіть церкви. Факт сей витягнув на верх гурток реформаторів в Шикаго, Ілл., які з всею енерґією взялись за поборюване неморальности в своїм місті. Іменно переконались они, що будинки уживані для розпусти належать до таких інституцій як університет Єйл і т. и. Інституції сї побирають за свої доми величезний рент, значить, знають на які цїли віднаймають свої реальности. Реформатори мають намір подавати імена всїх властителів домів віднаймлюваних на цїли розпусти до публичної відомости в тїй думцї, що може в сей спосіб зарадять бодай в части істнуючому лиху.

Допись.

Філядельфія, Па.

Дещо про філядельфійского православного батюшку.

26. мая с. р. по Богослуженю батюшка Конст. Селецкий сказав, що по вечірни відбуде ся церковно-парафіяльний мітинґ.

Я тримав ся тої церкви 7 літ, і по возможности що міг давав і пожичав на церков, в коли она начиналась строїти. Два роки буде в осени як приїхав той батюшка, та парафія приняла его за о. духовного... Однак він скоро показав ся вовком і почав народ тероризовати і церков від народа на силу відбирати, ставляти поліцію коло церкви і т. д. Тобі народе милостиво разрішае ся свої тяжко запрацовані центи в его діраву кишеню сипати, но строго заказуе ся знати куди ті центи подівають ся. Народ увидів, що зле, що его діраву кишеню не заповнить ся ніколи і перестав давати гроші і батюшку з нічим з гавзів від правляти. Денекуди як на сьміх по 5 цент. на колекту всипали. Тоді батюшка роспустив чутку, що нову церков буде будувати. Народ повірив і знов зачав горнути ся до него.

В дійсности однак показало ся, що батюшка сам ся будуе. Які були гроші в банках, повибирав і купив собі гавз за сї гроші, що народ складав на нову церков. Бачив то я той ,,бизнес" но якось то не хотіло ся від церкви відпадати і других богів глядати, але тепер видно нема уже иньшого виходу. Пришов я на той заповіджений мітинґ 26 мая с. р. Батюшка встав і крикнув до мене, що я не маю права тут бути на мітинґу бо я не е парафіянин. Я тоді виняв книжочку параф., котру сам о. Селецкий виписував і своїм іменем потвердив, і показав одному з присутних в гали. Піп розкричав ся так, що мало жили у нім не попукали. Тоді я забрав ся і вийшов з галї.

Ось таке то маемо з нашим батюшкою. Для людий у него нема милосердія за макове зерно; послідного цента від чоловіка видре. 2 місяці назад один бідний чоловік російский приніс дитину до хресту а батюшка видер від него $6, тимчасом коли собаки купуе по 15 дол.; а як ся матушці не сподобае собака, то доплачуе еще, щоби хто на улицю викинув.

С. Мурянка.

Виводили з села.

Над заходом червона хмара закаменіла. Довкола неї зоря обкинула свої біляві пасма, і подобна була ота хмара на закрівавлену голову якогось сьвятого. Із за тії голови промикалися проміні сонця.

На подвірю стояла юрба людей. Від заходу било на їх сьвітло, як від червоного коміна. З-за хати посипалося багато народу. Як від умерлого — такі смутні виходили.

За людьми вийшов молоденький паробок з обстриженою головою. Всі на його дивилися. Здавалось їм, що ота голова, що тепер буяла у крівавому сьвітлї, та має впасти з плеч — десь далеко на цісарську дорогу. В чужих краях, десь аж під сонцем впаде на дорогу та буде валятися. Мати стояла на дорозі.

— Ти вже йдеш, синку? —

— Иду, мамо. —

I 87

Жінки заплакали, сестри руки заламали, а мама билась головою об одвірок.

Підійшов до сина тато.

„Сідаймо, синку, на хиру, бо спізнимось."

Ще сю ніч переночуй у мене, синку! Я тебе так гірко пестувала! Я тебе разом з сонцем виряжу і плакати не буду. Переночуй, переночуй, дитино!— Взяла сина за рукав та й повела до хати.

Мир подав ся до воріт. Незабаром вийшла мати з сином. На виду була бліда, як крейда.

— Сину, — питав тато, — а мені хто, небоже, кукурудзу викопає?

Хлопці заплакали. Тато впав головою на віз і тряс ся як лист.

— Ну, ходім...

Мама не пускала: — Миколайчику, та не йди-бо. Та поки ти вернеш ся, то пороги в хаті поскривлюють ся, та вугли поґніють. Мене не застанеш уже, та мабуть і сам не прийдеш...

Вхопила сина за ноги.

Волілаб тебе на лаву лагодити!

Пішли. Хто стояв коло порога то йшов рекрута виводити. Переходили ліс. Листя устелило дорогу; понагинало ся у мідяні човенця, щоб за водою осінньою поплисти у ту дорогу за рекрутом. Ліс переймав голос матери, ніс його в поле, клав на межі, щоб знало поле, що як весна утворить ся, то Миколай вже на йому не буде орати.

За лісом стали в полі. Рекрут став прощати ся з селом:

— Бувайте здорові, і свої й чужі! як чим докорив, то забудьте, та благословіть у далеку дорогу!

Всі поскидали шапки. — Повертай ся здоров назад, та не барись...

Син з батьком сіли на віз. Мати вхопила ся руками за колесо. — Синку, візьми мене з собою! А ні, то буду полем бігти навпростець та й тебе здожену!...

— Люде добрі, візьміть жінку, бо руки собі поломить! —

Люде силоміць відтягли від воза й держали. Віз рушив.

Иди здоров Миколаю! — гукала громада.

Тії ночі сиділа на подвірю стара мати, та захриплим голосом заводила: — Звідки тебе виглядати? де тебе шукати?

Дочки як зозулї до неї говорили.

Над ними розстелило ся осіннє склепіння небесне. Зорі миготїли як золоті квіти... на рівному залізному тоцї.

Василь Стефаник.

СПРАВИ „СОЮЗА".

Отець духовний „Союза": о. Стефан Макар, 'Phone 46—12 11 May St., Ansonia, Conn.

Головний Уряд „Р. Н. С." на роки 1906—1908.

Предсідатель: Константин Кирчів, 140 Essex St., Jersey City, NJ.

Місто-предсідатель: Іван Парпляк, Terryville, Conn.

Касієр: Алексій Шаршонь, 524 Pine & Franklin St., Shamokin, Pa.

Секретар фінансовий: Семен Ядловский, Box 76, Jersey City, N. J.

Секретар рекордовий: Теодозий Лабовский, Box 76, Jersey City, N. J.

Радні: Т. Талпаш, Shamokin, Pa. Лев Монта, Lansford, Pa. Михайло Беля, Holyoke, Mass. Матій Семенюк, Sayre, Pa. Андрій Овсак, Trauger, Pa. Ф. Поливка, Hazleton, Pa.

Контрольна Комісія. о. Лев Левицкий, Minersville, Pa. Осип Стеткевич, Shamokin, Pa. С. Калакука, Jessup, Pa.

Головний організатор: Семен Ядловский, Box 76, Jersey City, N. J.

Вступайте до Союза!

„Союз" — одинока руско народна організація в Америці.

Принимае членів від 1 року до 40 літ житя.

Вступне після літ.

СОЮЗ ПЛАТИТЬ:

Посмертне за мужа $1000.00,
Посмертне за жінку $400.00,
Посмертне за діти від 15.00 до $300.00.

В разі утрати: а) обох очий ніг або рук $1000.00,
б) одної руки, ноги або ока $200.00.

Єсли отець родини в шпитали божевільних, Союз платить що року родині $150.00.

Хто хоче вступити до Союза, мусить вписатись також до братства, яке належить до Союза.

Читайте!

На підставі ухвали Конвенції „Союза", кожде братство приналежне до „Союза", повинно мати отсї книжки:

1) Книжку членів (іменослов).

2) Книжку місячних складок.

3) Книжку касову і протоколу.

На сї книжки повинно кожде братство заслати 5 долярів до каси „Союза".

Ч. 162. **КВІТ.** $400.00

На чотириста долярів, котрі п. Онуфрий Беньо отримав яко посмертну запомогу по жені Анастазії з Головної каси Р. Н. Союза в Америці.

Прайсбург, Па., 4. Цвіт. 1907.
Онуфрей Беньо.

Свідки:
Мих. Турок.
Стефан Сисак.

Від місцевого Уряду Руского Нар. Союза в Америці. Від. 19.
Юрій Фалат, предс.,
Стефан Сисак, секр.

Ч. 188. **КВІТ** $300.00

На триста долярів, котрі п. Лукач Бараняк отримав яко посмертну запомогу по сині Михайлі (дитина) з Головної каси Руского Нар. Союза в Америці.
Сімпсон, Па.
Лукач Бараняк

Свідки:
МаксимБойко,
Гриць Марсик.

Від місцевого Уряду Руского Нар. Союза в Америці. Від. 43.
Яким Гаврan, предс.,
Назар Почневич, сек.

Рух в відділах Р. Н. Союза.

Оголошенє.

Брацтво св. Йоана Хрест. в Еверсон, Па., від. 59. пригадує заранчасу всім членам обовязок явити ся на мітингу дня 16. Юнія 1907 на Lieinsenring, Pa. в гали при церкви, о 1-ій год. по полуд. Котрий член не явить ся на сім мітингу, заплатить $1 кари.

Уряд братства:
М. Тешнар. предс.,
Ів. Фариняк, секр.

Оголошенє.

Звертаєсь ся увагу членів бр. св. О. Ник. в Пасайк, Н. Дж. від. 42. Р. Н. С. на ухвалу з дня 13-го мая, після якої кождий член, котрий не заплатить свого розмету на піврічнім мітингу дня 9-го юнія в неділю о піп до другої по пол., буде виключений з братства і з Р. Н. Союза. Дятого просить ся всіх позамісцевих братів, котрі не можуть прийти на мітинґ, щоби письменно зголосились до місцевого уряду.

За місцевий уряд:
Антін Кузенич, предс.,
Конс. Петрик, кас.,
Олекса Хованець, секр.

Оголошенє.

Братство св. Володимира в Ню-Йорку від. 108 Р. Н. С. вибрало в суботу дня 11-го мая с. р. слідуючий, новий уряд: Яків Корнат, предс., Кондрат Наконечний, секр., Антін Шеремета, кас. Всякі дописи засилати на адр.: Kondrat Nakonechny, Flatiron Building, 407 Suite, 23-rd St. and Broadway. З устними потребами вдавати ся під ч. 102 E. 8th St., New York, City.
Кондрат Наконечний, секр.

Оголошенє.

Тов „Сїч" від. 117 Р. Н. Союза в Ню-Йорку повідомляє всіх своїх членів, що річний мітинг відбуде ся в Суботу дня 15-го червня 1907 о год. 8-ій вечер в Harmonia Hall 46 Ave. A. На порядку дневнім: справозданє старого комітету з діяльности за минувший рік і вибір нового комітету. Хто без важної причини не явить ся на мітинґу, заплатить ухвалену кару.

Дашкевич, предс.,
Кароль, кас.,
Підгірний, секр.

Повідомленє.

Братство св. Николая від. 78 в Майнерсвил, Па. подає до загальної відомости, що хто не заплатить один місяць членьскої вкладки до брацтва позістане сейчас викреслений з брацтва і з Р. Н. Союза.
М. Котляр, секр.

Оголошенє.

Товариство ім. „Наумовича" в Філяделфії, Па., від. 138, подає до загальної відомости, що новообраним касієром зістав І. Боднар; мітинги товариства відбувають ся в трету неділю по першім під ч. 567 5th st. о год. 2-ій по полудни.

Ооголошенє.

Тв. „Тисьминиця" від. 144 Р. Н. С в Ню-Йорку повідомляє всіх своїх членів, що надзвичайний мітинг відбуде ся дня 15-го червня с. р. о год. 8-ій вечер під числом 134 „Tompkins Square Hall" E. 7-th St. в ціли вибраня нового секретаря і доповнення комітету Тв.

Хто без важної причини не явить ся на мітингу, платить кари: звичайний член 25 цнт., комітетовий 50 цнт.

За комітет:
Дм. Підлуский, предс.,
Лев Угорчак, кас.,
Ів. Коцкий, заст. секр.

КНИЖКИ ДЛЯ ОПІКУНІВ ХОРИХ

в яких записуєсь коли хто захорів, на яку слабість, коли чиздоровів і т. п. можуть дістати наші братства по ціні 1 дол. за книжку в редакції „Свободи" 17-20

ДРІБНІ ОГОЛОШЕНЯ

як пошукования знакомих, оголошеня балів, представлень, сходин і т. п. друкуємо в „Свободі" по ціні 1 цента від слова за оден раз.

Перший Великий Баль

братства св. Тройці від. 94 Р. Н. Союза відбуде ся дня 1-го Юнія, 1907 в Turner Hall, Arch St., New Britain, Conn. Початок о год. 7-ій вечер. Тикет 25 цнт.

Пошукую

товаришки житя, Русинки, в віці 16 до 22 літ. Мусить уміти читати і писати та мати 200 до 300 дол. готівки. Єсьм Русином з Галичини, перебуваю уже три роки в Канаді, маю 24 літ, 1000 дол. готівки та сталу роботу по $3.00 денно. Зголошеня з фотографією просить ся присилати на адресу:

Mr. Dzylizniak,
Box 1395
22-25 Vancouver, B. C. Can.

ПЕРЕСТОРОГА.

Товариство „Любов", від. 45. Р. Н. С. в Філядельфії, Па. ухвалило на засіданю з дня 19-ого мая с. р. написати перестерогу до усїх руских часописий, щоби ніхто з Русинів філядельфійских і околиці не складав ніяких жертв, на ніякі цїли на руки Михайла Довбенька. Згаданий збирає гроші на народні цїли і місто відсилати їх куди потреба, ховає їх у свою кишеню. А що так дійсно є, то на се маємо факти. І так, еще в Різдвяні свята минуло два роки, як згаданий зібрав на руску бурсу в Йонкерс $5.00 — однак бурса сих гроший ніколи не дістала. Всякі напоминаня і урґенси нічого не вдіяли, бо Довбенко на все і для всіх мав однакову відповідь: „що кому до того?" Не полишило ся отже нїчо иньшого, як сею дорогою остеречи людий перед таким „патріотом".

За уряд тов. „Любов"
І. Кречковский

ПОДЯКА.

Отсим складаю сердечну подяку головним урядникам Р. Н. Союза за так скоре виплаченє посмертного по моій жені Анастазії і желаю Союзови як найкрасшого розвою а всім єго членам доброго здоровля.

Прайсбург, Па., Від. 19.
Онуфр. Беньо

Оголошенє.

В редакції „Громадського Голосу" у Львові є кільканацять американьских переказів на гроші висланих будьто агентами, будьто почтою і ми не знаємо хто вислав, а як е назвиско, то перекручене і без близшої адреси. Просимо отже усіх, що післали гроші на „Громадський Голос" а не дістають його, щоби зараз нам донесли кілько і ким післані а зараз дістануть часопис.

Редакція „Громадського Голосу" у Львові.

Кождий хто посилає гроші на часопись чи яку небудь цїль до старого краю, повинен рівночасно післати лист до дотичної редакції чи особи і подати на що посилає ті гроші а також свою докладну адресу.

Ред. „Свободи".

—23

НАДІСЛАНЕ.

Бачив я в „Правдѣ" число 19-те як той професор з Джерзи Сити роскричав ся на „Свободу" і дописоватєля, що іміа свое не підписав. А спитаєтесь его скілько він таких дописей з Джерзи Сити написав а свое імя не подписав. Чужое видить під лісом, а свого не видить під носом. Він сам мені писав, що дописи з Джерзи Сити виходять з під его пера.

Знакомий.

Свій до свого.

Нераз читав я дописи по газетах про те, аби Русини підпирали своїх а до чужих невдавались, если могуть те саме дістати у своїх. І я думаю, що се було би добре, так мож коли і єсмі рускі бизнесмени не все того держать ся, але вістото своїх—чужих спомагають. Зайшов я раз до одного руского готельника дивлюсь, а там самі Русини при барі склянками черкають — але за барою жидівский товар. Подумав я собі: роблю при тім самім товарі, можеб мені той готельник дав ордер хоч на 4 доляри — за робим бим на тім 50 центів. І що пеми слив ем то ему і гварю. А ле готельник не відповів мені ні чорне ні біле лиш казав чекати. Може буги, що я був би чекав як би то було на улици, але то було коло бари, то булоб мені прийшло за мою роботу 50 центів а пропити був би мусів яких 70 центів обо й більше а ордеру не було. То я собі подумав, що ліпше піти до жида як до свого. Але ви Русини не зважайте на мене, лиш горніть ся до своїх.

Г. П.

НОВИНКИ

— Висьвяченє епископа для Америки, о. Сотера Ортиньского, відбуло ся в неділю рано в архикатедральній церкви св. Юрия у Львові. Чину висьвяченя довершив митрополит Шептицький при участи руских епископів Чеховича і Хомишина та асисті біскупів Більчеського, Теодоровича і Бандурського. При церемонії рукоположеня взяли участь також сьвітські люде, що держали хліб і вино як символ тайни евхаристиї. Два золочені бохонці хліба держали директор Цеглинський і радник Ортиньский, а дві золочені барилки з вином радники Барвінський і Ревакович. По відправі відбув ся в митрополичій палаті обід. (Діло)

— Др. Іван Франко, наш славно-звісний поет і писатель вніс подане до міністерства просвіти у Відни аби оно затвердило давну єго габілітацию на опорожнену тепер катедру славістики у львівским університеті. Др. Франко заявив, що викладавби в українській мові.

— Сих Великодних сьвят в місті Житомирі (Росия) по деяких церквах у перше читало ся еванґеліє українською мовою

— В Неділю 26-го мая, відбув ся в Клівлєнді, О. Славяньский Конгрес. На Конгрес сей візвано редакторів всіх славяньских часописий і предсідателів ріжних славяньских організацій. Цїлею Конгресу було, аби Американьскі Славяни ліпше себе взаїмно пізнали, здружили ся і для народу працювали.

— Число видань українського перекладу евангелія. Переложене на укр. мову еванґеліє дуже ширить ся серед українців. За 9 місяців переклад сей видав ся аж 5 разів. Вперше еванґеліє од Матфія видано було в кількости 5000 прим. Другим разом видано 500 більше. Третє і четверте видане — кожде в 20,000 прим. Пяте, в зменшому розмірі видано в скількости 10,000. Тепер друкує ся еванґеліє од Марка також в 20.000 прим. Таким чином не минуло і одного року, як українське еванґеліє розійшло ся в скількости 85,000 примірників.

(Р. Край)

— **Макарій** кропить попів. З Едмонтону, Алта. Канада, пишуть нам, що Макарій, бувший послугач Серафима, який продавав книжки і образи в Злучених державах а тепер робить те саме в Канаді і зове себе епископом, викропив на попа якогось православного, іменем Кліпарчука. Кажуть, що Кліпарчук не вміє навіть таблички множеня.

— Нова українська газета. В редакції „Радя" одержано звістку, що у Київі незабаром почне виходити щотижнева українська газета „Слово". Газета стоятиме на ґрунті інтересів праці. Ціна газети на рік — 3 карбованці, окреме число коштуватиме 5 коп. За редактора-видавця буде д-ка О. Корольова.

— Підчас стислійших виборів в Жебині, в Галичині, 24-го мая, викликано військо, яке вбило 8 людий а 40 ранило. Нема то як польске шляхоцке пановане в Галичині!

— В Поморянах, в Галичині на передмістю вибухнув огонь, який в неповна пів години 9 загород замінив в попіл. В одній з хат згоріло троє людий. В сій хаті мешкала жінка, який перед пару днями прислав чоловік з Америки 400 корон. Вона хотіла ще виратувати сї гроші, які лежали в скрини, кинула ся до горючої хати та згинула серед поломіни. Такою самою смертию згинула мати нещасної за пятилітна дитина.

— Сойм Британійскої Коломбії (Канада), в якім засідає кількох соціялістів ухвалив закон 8 годинної праці у всіх гутах той провінції.

Минулого Марта вийшло в житє в Канаді цікаве право, яке вимагає аби всї непорозуміня між робітниками а капіталістами було перед розсліджувані урядом. Робітників що страйкувалиб без попередного повідомленя уряду про свої кривди і єго розсліджене караютъ від 10 до 50 долярів за кождий день страйку — а компанію, котра не віднесесь вперед до уряду повикидалаб робітників з роботи (лакавт) карають гривною від 100 до 1000 долярів за кождий день. О скілько закон сей буде шкідливий або користний для робітників — покаже будучність.

— Даньска соціял-демократична партія жертвувала 40.000 франків в користь росийскої революції. Ось як розуміють люди братство народів.

— Минулого тижня застрайкувало 3000 машинистів на желізниці Erie. Домагають ся 10 процент підвишки.

— Страйк робітників, що працюють при ладованю і виладуваню кораблів в Ню-Йорку продовжаєсь і нема надії на скоре єго закінчене. Компанії спроваджують скебів. В Бремен і Гамбурзі застрайкували моряки.

— В Сан Франциско, Кал. є страйк робітників трамваєвих в часі котрого прийшло вже кілька рази до уличної борби і стріляннини. Згинуло кілька людий а много ранених.

— Девять міліонів долярів невиплаченої пейди робітничої залягає в касі желізничого трусту в Тексас та ніодин з управнених до свого гроша не зголошує ся по ного. Ся величезна сума нагромадила ся в сей спосіб, що трост платить усе чеками а в протягу часу на тілько власне не здепоновано чеків, а тим самим сї гроші лишили ся в касі. Трост товкує се в той спосіб, що більша часть робітників є Мексиканці, які покидають часто роботу не турбуючи ся зовсім о свою платню. Також — каже ся — в тих околицях працює много людий, які мають поважні причини уникати усякого зіткнення з властями, та дуже часто мусять втікати, щоби не бути змушеним предложити свій чек. Будь що будь однак варто-б розслідити близше сю справу.

— Москвофіли в Ню-Йорку засновали „Общество руская сила", котре має на цїли видавати просвітні (?) книжочки, урядкувати читальні, наглядати (?) читальні і братства, урядкувати відчити, скликати збори. Завідувати видавництвом сих „просвітних" книжок буде Глядик.

НА ПРОДАЖ ГРОСЕРНЯ

в добрім положеню. Бизнесу на тиждень від 150 до 180 долярів. Рент таний. Властитель продає задля браку здоровля в родині. Близших пояснень уділяє Редакція „Свободи".

Всячина.

СУМНИЙ КОНЕЦЬ ГЕРОЯ З ПОРТУ АРТУРА.

Звісно загально, як величаво верховного команданта Порту Артура безпосередно по тім, як єго кріпость підпала ся Японцям. Часть европейскої преси не знала слів похвали для генерала Штесля за єго оборону згаданої кріпости а німецкий цісар Вільгельм надїлив був єго навіть ордером за геройство, заким він ще вихав з Порту Артура. Як же зовсім противно осудили того героя в Петербурзі, звідки тепер доносять: Комісія виделегувана для розсмотреня капітуляциї Порту Артура по розслідженю справи прийшла до заключеня, що Штесель боронив кріпости легкодушно і піддав її без важної причини, за що заслужив на кару смерти через виповнене або застрілене. Рада воєнна радила над тим вироком комісії і постановила полишити цареви остаточне рішене. Розслідь, ведені комісією, скомпромітували дуже генералів: Штесля, Райса і Штеєка.

ТРАГІЧНИЙ ЖАРТ.

В Дебреціні забавляло ся перед кількома днями в одній реставрациі кількох молодих людий, попиваючи вино. Розмова ставала ся з кождою хвилею живійшою, а вино лило ся чим раз обильнійше. Нараз кандидат адвокатури Кольоман Вай добув револьвер і держачи долоню на цівці, виміряв оруже до свого найліпшого приятеля та спитав: „Густаве, що би ти сказав, якби я тебе так застрілив?" Густав Надь, урядник поліції, розсьміяв ся і кликнув: „Добре коли маєш відвагу!" — „Що, ти сумніваєш ся о моїй відвазі?" — крикнув Кольоман горячо і стрілив. Куля перебила долоню і поцілила нещасного в саме серце. Надь погиб на місци. Мадярска література втратила в нім талановитого новеліста.

15 ТИСЯЧ КІЛЬОМЕТРІВ САМОХОДОМ.

Редакція паризького „Matin-a" запроєктувала перегони самоходів з Пекіна до Парижа через Кіяхту, Сибір і Німеччину. Хиньске правительство не лише згодило ся на ті перегони, але заявило свою поміч в обезпеченю автомобілістів в дорозі. На цїлім тім шляху уладжують тепер стації, де самоходи дістануть бензину а їзді відпочинок. Перегони пічнуть ся 10-го червня.

ЗАВІЩАНЕ ПОБЕДОНОСЦЕВА.

Помер ний недавно Победоносцев, б. прокуратор росийского синода, полишив 6 міліонів рублів спадщини, з кого зазначе значні квоти на пропаганду православия, на доми для сиріт а найбільше на будову нових вязниць. Яким був ціле житє — таким остав і перед смертю.

ЖЕРТВА КІНЕМАТОГРАФУ.

Німецкий фотограф Вільгельм Цайс, котрий перебував в послідних часах в Льондоні, займав ся там робленєм фотографічних знимок до представлюваня кінематографом ...

тоґрафу і при сій роботі постигла єго траґічна смерть а цілу подію так описують ґазети: Двох „злодюгів" мало на шинах зелізниці, межи стаціями Кройдон і Пурлї коло Лондону покласти пороги, щоби тим способом викликати катастрофу і скористати з загального замішаня і наповнити свої кишені. Але то видить будник і біжить до них. Они звалюють єго на землю і привязують до шин. Злочинці ховають ся відтак і чекають, що дальше стане ся. Коли так будник лежить на земли і чекає смерти, прибігає пес, що в кошику приносить єму обід. Розумне зьвіря видить зараз, що стало ся; лишає кіш а біжить до дому і гавканєм та своїм неспокоєм дає жінцї будника знати і тягне єї за собою. Жінка прибігає на місце в тій хвили, коли жене поспішний поїзд цілою силою пари. Она вклякає на землю, розрізує увязи, що держать єї чоловіка на шинах, а поїзд задержує ся ще в пору. Отже цілу тоту сцену хотів Цайс здоймити з природи для кінематоґрафу. Яким способом, того не знати, удало ся Цайсови узискати до сеї роботи одного машиніста і будника на згаданім шляху. Цайс сам грав ролю привязаного до шин будника, єго жінка удавала жінку будника, ролю розбишаків грали два робітники а асистент фотоґрафа робив кінематоґрафічні знимки. Все ішло дуже добре. Два розбишаки клали пороги на шини, Цайс біг до них а они звалили єго на землю і привязали до шин; відтак з'явив ся пес з кошиком, поставив кошик коло свого пана і побіг чим скорше мабудь за кусником мяса, котрий пані Цайс з далека показала. Відтак прибігла пані Цайс, ніби то будничка, вклякла коло свого чоловіка і почала єго відвязувати. В сій хвили над'їхав поїзд. Доси все удавало ся дуже добре. Але тепер настала катастрофа. Машиніст не міг так скоро здержати поїзду і заким ще Цайс міг встати з землї, машина вдарила в наложені пороги і кинула одним порогом так сильно, що той розвалив Цайсови голову. Ледви ще живого відставлено Цайса до шпиталю, де він небавком опісля в наслідок тяжкої рани і потрясеня мозку помер.

„ДЕРЕВО О ДВОХ ПОВЕРХАХ.

Над рікою Одрою в Німеччині росте старий ясень, стрижений в сей спосіб, що виглядає неначе кругла альтана о двох поверхах. Поміст є з густо сплетеного галузя, яке в наслідок безнастанного стриженя і обтинаня дуже густо позрастало ся. Горою є в той спосіб зроблений другий поверх. По боках понагинане і стрижене гилля творить стіни, в яких на кождім поверсї є повитинаних по вісім вікон.

СЬМІШНЕ.

Тато.

— Дивіть, дивіть мамо, осьде через вулицю тащить поліцай якогось пяка...

— А подивино ся дитино чи то не наш тато...

В школї.

— Що робив Господь Бог в семім дни сотвореня сьвіта.

— Та нічо, прошу пана професора.

— Якто нічо?! Прецінь відпочивав — осле якийсь!

З российско-японьскої війни.

Молодий Мошко В. по першім вистрілї неприятеля приплащивсь до землї, й мабуть така позиція вратувала єго, що знаходив ся єще поміж живими, коли укінчилась перша борба.

— Тож коли вистрілили, вколо нього троха притихли, Мошко зацікавлений підносить голову, й на велике єго зачудованє, біля себе пізнав лежачого вспівзнавця Гершка.

— Ну — ти Гершале тут? — спитав товариша коли й той підніс голову.

— Так, то я — відповів тойже — то й ти Мойшале також вже умер? — питає Гершко у Мошка навпаки.

— Ну так, й я також вже здаєсь умер — відповідає Мошко, але ти Гершале здаєсь скорше скінчив, бо навіть зачинаєш вже з одного кінця смердіти...

М. Б.

Жаль, не аби який.

— Ну, якжеж там Грицю дуже зажурилисьте ся по страті вашої жінки?

— Ба, ба! ще питаєтесь? Кажу вам, що з жалю й пити не мігєм нічо, крім пива й горівки!...

Адресар Братств Р. Н. Союза.

Від. 78. Бр. сьв. О. Ник. в Майнерсвіл, Па. С. Бардон, предс., Й. Вайда, кас., М. Котляр, сек. Адр.: M. Kotlar, Box 508, Minersville, Pa.

Від. 79. Бр. сьв. Юрія в Маєрсдейл, Па. Л. Оліяр, предс., Н. Гіляк, кас., І. Мацько, секр. Адр.: John Macko Box 208, Meyersdale, Pa.

Від. 80. Бр. сьв. Михаїла в Плезент, Валі, Па. П. Славиняк, предс., П. Кресняник, кас., І. Тернавчук, секр. Мітинґи відбувають ся в неділю по 15-ім. Адр.: I. Ternawczyk, Box 14, Westmoreland, Pa.

Від. 81. Бр. сьв. П. і П. в Балтімор, Мд. М. Дурдела, предс., Т. Федоранко, кас., Й. Дурдела, секр. Міт. в 4-ту неділю місяця. Адр.: Jos. Durdela, Curtis Bay Sta., Baltimore, Md.

Від. 82. Бр. сьв. П. і П. в Ню Александрія, Па. А. Круль пред., Ст. Іванисек, кас., Н. Кич, секр. Міт. в першу неділю по 15-тім. Адр.: N. Kicz, Box 176, New Alexandria, Pa.

Від. 83. Сестрицтво сьв. Любови в Карнеґі, Па. Т. Пронько, предс., Наця Максимович, кас., Параска Юрчак, секр. Мітинґи відбувають ся в першу неділю кождого місяця в рускій школї. Адр. сестрицтва: Sisterhood St. Lubwa, Box 290, Carnegie, Pa.

Від. 84. Бр. Арх. Мих. в Кенонсбурґ, Па. І. Балоґа, предс., Василь Циган, секр., А. Ончак, кас., Міт. в другу неділю по першім. Адр.: W. Cyhan, Box 121, Canonsburg, Pa.

Від. 85. Бр. сьв. Арх. Михаїла в Гейзелтон, Па. М. Мардиняк, предс., М. Носаль, кас., Адам Романьчак, секр. Адр.: Adam Romanczak, 510 East Broad St., Hazleton, Pa.

Від. 86. Бр. Пресьв. Бог. в Олифант, Па. І. Савчак, предс., С. Митренко, кас., І. Коцан, секр. Міт. в трету неділю місяця. Адр.: I. Kocan, Box 272, Olyphant, Pa.

Від. 87. Бр. сьв. Вас. в Ленкестер Н. Й. П. Смільницкий, предс., П. Нестор, кас., Ст. Кін, секр. Міт. в неділю по 15-тім. Адр.: St. Kin, Depew, N. Y. 122 Elcott Road.

Від. 88. Братство Успенія Пр. Діви Мариї в Крос Форк, Па. Сидор Мацко, предс., Ів. Фечич, кас., Теодор Панцьо, секр. Мітинґи відбувають ся в першу неділю по 20-ім кождого місяця в домі С. Мацка. Адр. братства: Theodore Pancio, Box 64, Cross Fork, Pa.

Від. 89. Бр. Арх. Мих. в Сімпсон, Па. А. Гичка, предс., Ф. Ґоґоц, кас. і секр. Міт. в четверту неділю місяця. Адр.: F. Gogoc, Simpson, Pa.

Від. 90. Бр. сьв. Ів. Хр. в Сентралія, Па. Ф. Козак, предс., Я. Цотий, кас., А. Карпяк, секр. Міт. кождого місяця 15-го. Адр.: A. Karpiak, Box 313, Centralia, Pa.

Від. 91. Братство сьв. Димитрія в Микісракс, Па. Я. Зьвіриньский, предс., І. Порада, кас., Ф. Кавалко, секр. Мітинґи відбувають ся в третю неділю місяця. Адреса братства: F. Kawalko, Box 117, McKees Rocks, Pa.

Від. 92. Бр. сьв. О. Ник. в Тейлор, Па. Ю. Крайківский, пред., С. Гуляші, кас., Й. Сенюк, секр. Міт. в кожду 3 неділю по першім. Адр.: Jos. Seniuk, Box 26, Taylor, Pa.

Від. 93 Братство Йосифа Обручника в Ню Борґ, О. І. Тундер, предс., Й. Волк, кас., Н. Барна, секр. Адр.: N. Barna, 3963 S. E. 86 St., New Burgh, O. Мітинґи в неділю по 15-тім кождого місяця.

Від. 94. Бр. сьв. Тройцї в Ню-Бритейн, Конн. Ст. Роман, предс., Й. Гибай, кас., А. Роман, секр. Міт. 3-тої неділї по першім. Адр.: A. Roman, 34 Oak St., New Britain, Conn.

Від 95. Бр. сьв. Арх. Мих. Я. Прислопский, предс., В. Яцканич, кас., В. Шипула, секр. Міт. по 15-тім і неділю. Адр.: W. Szypula, Box 222, Beaver Meadows, Pa.

Від. 96. Бр. сьв Ів. Хр. в Пітсбурґ, Па. А. Стефанович, пред., І. Губяк, кас., І. Піхота, секр. Міт. в 4-ту неділю місяця. Адр. A. Stefanovitch, 109 S. 7-th St., Pittsburg, Pa.

Від. 97. Бр. сьв. О. Ник. в Майрон Гайтс, Па. Г. Ґарбера, предс., П. Шептак, кас., Ю. Кулик, секр. Міт. в неділю по 15-тім. Адр.: G. Kulyk, Keiser, Pa.

Від. 98. М. Р. Н. С. в Шенандоа, Па. Г. Курила, предс., М. Курила, кас., С. Демчко, секр. Міт. в неділю по 20-тім кождого місяця. Адр.: S. Demczko, 535 W. Centre St. Shenandoah, Pa.

Від. 99. Бр. сьв. Отця Николая в Вилксбері, Па. М. Ковалишин, предс., С. Лукач, кас., А. Шкробяк, секр. Міт. відбувають ся кождої неділї по 15-ім в церковній салї North Main St., Адрес: Anthony Skrobiak, 52 Johnson St., Wilkesbarre, Pa.

Від. 100. Бр. Сест. сьв. Ольги в Мікіспорт, Па. М. Мичка, предс., Т. Шулик, кас., М. Шулик, секр. Міт. 4-тої неділї по першім. Адр.: Maria Szulyk, Box 404, McKeesport, Pa.

Від. 101. Бр. Пр. Богор. в Кенонсбурґ, Па. М. Ґресь, предс., М. Хохоляк, кас., А. Ярковска, секр. Міт. в послїдну неділю місяця. Адр.: A. Jarkowska, Box 381, Canonsburg, Pa.

Від. 102. Бр. сьв. П. і П. в Клівленд, О. С. Брупарский, пред., В. Момрик, кас., А. Качала, секр. Міт. в другу неділю місяця. Адр.: A. Kaczala, 26 Herszel St., 6 door, Cleveland, O.

Від. 103. Бр. сьв. О. Николая в Експорт, Па. В. Чупа, предс., М. Чупа кас., А. Суранович, секр. Мітинґи відбувають ся по 15-ім кождого місяця в домі В. Чупи, Адрес: A. Suranowych, Box 66, Export, Pa.

Від. 104. Бр. сьв О. Ник. в Перт Амбой, Н. Дж. М. Ваверчик, предс., Василь Борсук, кас., К. Шкурат, секр. Мітинґи відбувають ся в другу неділю місяця о год. другій пополудни. Адрес: K. Szkurat, 390 High St., Perth Amboy, N. J.

Від. 105. Бр. сьв. Мих. в Вілмінґтон, Дел. М. Іконяк, предс., С. Федориґа, кас., М. Возний секр. Міт. в перший второк по 10-тім. Адр.: Mike Wozny, 329 Townsend St., Wilmington, Del.

Від. 106. Тов. Русинів в Шікаґо, А. Гербут, предс., Др. В. Сімєнович, кас., П. Шпікула, секр. Міт. в першу неділю по 10-тім. Адр.: P. Szpikula, 367 E. Division, Chicago, Ill.

Від. 107. Бр. Благ. Пресьв. Бог. в Сейр, Па. Ан. Лучейко, пред., Ст. Яцко, кас., М. Семетюк, секр. Міт. в неділю по 15-тім. Адр.: Matthew Semeniuk, Box 282, Sayre, Pa.

Від. 108. Бр. сьв. Володимира Вел. в Ню-Йорку, Н. Й. А. Довганюк, предс., А. Шеремета, кас., Я. Корнат, секр. Мітинґи відбувають ся кождої остатної суботи перед першим при 46 Ave. A, New York, N. Y. Адрес: Jacob Kornat, 185 Stanton St., New York, N. Y.

Від. 109 Бр. сьв. Арх. Мих. в Елсворт, Па. М. Панчак, предс., Т. Копилчак, кас., П. Ґалайда, секр. Міт. в другу неділю місяця. Адр.: P. Galajda, Box 102, Scenery Hill, Pa.

Від. 110. Бр. сьв. П. і П. в Лідсдейл, Па. П. Смольницкий, предс., і кас., І. Тигоч, секр. Міт. в кожду другу неділю. Адр.: John Tyhocz, Box 59, Leetsdale, Pa.

Від. 111. Бр. сьв. Ів. Хр. в Алеґені, Па. Н. Оришко, предс., Павлащак, кас., О. Ґера, секр. Міт. в другу неділю по першім. Адр.: N. Oryszko, 673 Preble Ave. Allegheny, Pa.

Від. 112, Тов. Любов в Нюарк, Н. Дж. Іван Новицкий, предс. Гр Бойкевич, секр. Д. Гриців, кас. Міт. відбувають ся в суботу по 15-ім. Адр.: J. Nowicky, 329 15-th Ave Newark, N. J.

Від. 113. Бр. сьв. Вас. в Ню Флоренс, Па. В. Баран, предс., Ф. Курчик, кас., Антін Цапар секр. Міт. в першу неділю по 15-тім. Адр.: A. Capar, Box 196 New Florence, Pa.

Від. 114. Бр. сьв. П. і П. в Донмор, Па. Ст. Хома, предс., І. Бечко, кас., М. Лукач, секр. Міт. що третої неділї в місяцю. Адр.: M. Lukacz, 209 Prospect St., Dunmore, Pa.

Від. 115. Бр. сьв. Арх. Мих. в Філядельфія, Па. В. Реґрут предс., Ст. Бучко, кас., М. Матляк, секр. M. Matlak, Box 38, Silver Creek, Pa.

Від. 116. Бр. сьв. Мих. в Чісголм, Мінн. І. Хрущ, предс., В. Городим, кас., М. Кобиляньский, секр. Міт. в неділю по 20-тім. Адр.: M. Kobylansky, Box 377, Chisholm, Minn.

Від. 117. Тов. „Запорожска Січ" в Ню-Йорку. І. Молчко, предс., Н. Кароль, кас., Ф. Підгірний, секр. Міт. в першу суботу по 15-тім в Harmonia Hall, 46 A, Ave. Адр.: F. Pidhirnyj, 155 Rivington St., New York, N. Y.

Від. 118. Сестр. Пресьв. Богор. в Пітсбурґ, Па. К. Бандуровска, предс., М. Білик, кас., М. Ґут Кульчицка, секр. Міт. кождої третої неділї в місяцю. Ад.: M. Gut, 725 Carson St., Pittsburg, Pa.

Від. 119. Бр. сьв. Арх. Мих. в Латроб, Па. М. Слелія, предс., М. Павлісінич, кас., І. Варґа, сек. Міт. третої неділї що місяця. Адр.: John Warga, Box 935, Latrobe, Pa.

Від. 120. Бр. Пр. Богор. в Спенґлер, Па. Н. Тракало, предс., М. Смарш, кас., І. Ґофрей, секр. Міт. в неділю по 15-тім. Адр.: John Guffrey, Box 27, Barnesboro, Pa.

Від. 121. Бр. сьв. Ів. Хр. в Трентон, Н. Дж. В. Дубчак, предс., І. Гудак, кас., І. Паславский, секр. Мітинґи відбувають ся в трету неділю місяця в рускій школї при ул. Ґрент. Адрес братства: J. Paslawsky, 424 Federal St., Trenton, N. J.

Від 122. Бр. сестр. Пр. Богор. в Трентон, Н. Дж. М. Черемшак, предс., А. Адам, кас., М. Гудак, секр. Міт. в кожду 2-гу неділю місяця. Адр.: Mary Hudak, 43 Adaline St., Trenton, N. J.

Від. 123. Бр. Пресьв. Діви Мариї в Скрентон, Па. Гриць Мрикало, предс., Максим Глух, кас., Йосиф Запоточний, секр. Мітинґи відбувають ся в другу неділю по першім в Lukan галї на Pine Brook. Адр.: J. Zapotoczny, 1108 Meade Ave., Scranton, Pa.

Від. 124. Бр. сьв. О. Ник. в Ормрод, Па. І. Онушка, предс., І. Воротила, кас., М. Гробар, секр. Міт. в кожду третю неділю місяця. Адр.: M. Hrobar, Egypt, Pa. (Lehigh Co).

Від. 125. Бр. сьв. Мих. в Леквин, Па. Ф. Скрип, предс., Ст. Козел, кас., Н. Височаньский, секр. Міт. 10-го в місяцю. Адр.: M. Wysoczanski, Box 202, Laquin, Pa.

Від. 126. Бр. сьв. Мих. в Біверрдейл, Па. І. Валко, предс., П. Ковальский, кас., М. Сентеляк, секр. Міт. в кожду другу неділю місяця. Адр.: Mike Senteliak, Box 32, Beaverdale, Pa.

Від. 127. Бр. сьв. О. Николая в Бофало, Н. Й. Ник. Буката, предс., Василь Шелест, кас., І. Тимкович, секр. Мітинґи бувають ся в другу неділю
першім. Адрес: N. Bukata
Gay St., Buffalo, N. Y

Від. 128. Бр. сьв. Андрея в
рейн, О. І. Возняк, предс.,
Козимчак, кас., А. Русе
секр. Міт. в неділю по 15-
Адр.: A. Rusenko, Box 125,
rain, Ohio.

Від. 129. Бр. сьв. О. Ник. в Са
свил, Па. Н. Домбровск
предс., І. Кантор, кас., С. Пр
ко, секр. Міт. в другу неді
по першім кождого міся
Адр.: S. Proczko, Box 78, S
kesville, Pa.

Від. 130. Бр. сьв. Фльора і Лав
в Пітсбурґ, Па. Т. Гут, пред
Т. Волчко, кас., П. Кульчи
кий, секр. Міт. в першу не
лю по першім. Адр.: P. Ku
czycki, 1210 Bingham St. Pitt
burg, Pa.

Від. 131. Товариство „Заокеан
ска Україна" в Бофало, Н.
Радчук Василь, предс., А. Гр
губа, кас., Х. Яремка, се
Мітинґи відбувають ся в с
під ч. дому 124 Amherst S
Адр.: Ch. Yaremka, 103 Pet
St., Buffalo, N. Y.

Від. 132. Товариство „Січ" в М
кіспорт, Па. Ілько Гайд
предс., Д. Сова кас., П.
стирнак, секр. Міт. відбува
ся в суботу по 15-ім в гали ц
ковній. Адр.: P. Pasternak,
506 McKeesport, Pa.

Від. 133. Бр. сьв. О. Никола
Нюарк, Н. Дж. М. Любин
предс., Д. Гриців, кас., А.
нишин, секр. Міт в першу
боту по 10-ім. Адр.: A. Iwa
szyn, 15 Broome Str., New
N. J.

Від. 134. Бр. сьв. Ник. в Ерне
Па. Ю. Спонток, предс.,
Кузьмович, кас., М. Кар
секр. Міт. в 2-гу неділю мі
ця. Адр.: G. Spontak, Bo
Ernest, Pa.

Від 135. Бр. сьв. Георгія в С
рон, Па. Н. Лавер, предс.,
Мандзяк, кас., А. Клим, се
Мітинги відбувають ся в д
гу неділю по першім. Адре
Anthony Klym, Box 26, Smoke Run, Pa

Від. 136. Тов. „Січ" в Карнеґі, Па. Я. Гойсан, предс., Гн. Пенгрин, кас., А. Фецович, секр. Міт. в неділю по 8-ім. Адрес: Alex Fecowycz, Box 273, Carnegie, Pa.

Від. 137. Бр. сьв. Георгія в Вест Сенека, Н. Й. А. Боднар, пред. П. Манцьо, кас., І. Горох, секр. Мітинґи відбувають ся в другу неділю по першім в галї П. Мапька, 616 Ingham Av. Адреса братства: J. Horoch, 619 Center St., West Seneca, N. Y.

Від. 138. Товариство Івана Наумовича в Філяделфії, Па. К. Смакула, предс., А. Келлій, кас., С. Мурянка, секр. Мітинґи відбувають ся в другу неділю місяця. Адрес: 440 Olive St., Philadelphia, Pa.

Від. 139 Бр. Пр. Богор. в Ойл Сити, Па. С. Романчак, предс. І. Фрис, кас., Й. Романчак, секр. Міт. в 2-гу неділю по першім. Адр.: Jos. Romanczak, Box 76, Oil City, Pa.

Від. 140. Бр. сьв. Арх. Мих. в Йонґставн, О. К. Шелевач, предс., Ст. Гринько, кас., І. Сушереба, секр. Міт. в 2-гу неділю по першім. Адр.: J. Suszereba, 1165 W. Rayen Ave., Youngstown, O.

Від. 141. Бр. сьв. О. Ник. в Литл Фалс, Н Й. І. Корчиньский, предс., Т Ястремский, кас., Ст. Городиский, секр. Міт. другої неділї по першім. St. Horodyski, 110 Furnace St., Little Falls, N. Y.

Від. 142. Бр. сьв. Ів. Хр. в Вандерґріфт, Па. І. Клемонча, предс., І. Кучин, кас., Ст. Горнічар, секр. Міт. в 2-гу неділю по першім. Адр.: St. Horniscar, Box 247, Vandergrift, Pa.

Від. 143. Бр. сьв. Димитрія в Віндбер, Па. Н. Цицик, пред., Ю. Боклах, кас., Ст. Мацко, секр. Міт. послїдної неділї в місяцю. Адр.: St. Macko, Box 277, Windber, Pa.

Від. 144. Тов. Тисьмениця в Ню-Йорку. Д. Підлуский, предс., Л. Угорчак, кас., Гр. Климкович, секр. Міт. кождої першої і третої суботи в місяцю. Адр.: G. Klymkowycz, 24 B Ave., New York, N. Y.

Від. 145. Бр. Неп. Зач. Пресьв. Бог. в Алтона, Па. І. Артимович, предс., М. Рабак, кас., М. Караван, секр. Адр.: M. Karawan, 1928—11-th Ave., Altoona, Pa.

Від. 146. Бр. сьв. П. і П. в Мікісракс, Па. Ст. Блажовский, предс., Р. Шевчик, кас., Й. Фаль, секр. Міт. 3-тої неділї по першім. Адр.: Jos. Fal, 102 Orchard St., McKees Rocks, Pa.

Від. 147. Бр. сьв. Арх. Мих. в Алентавн, Па. П. Вахна, прсд., М. Брудняк, кас., Д. Клеман, секр. Міт. що третої неділї по

предс., Гр. Лонєвский, кас., Алек. Сікоряк, секр Адр.: A. Slkoriak, Box 55, Rosebud, Pa. Clearf. Co.

Від 151. Бр. пресьв. Діви Марії в Алентавн, Па. Євка Замєрска, предс., М. Осейчук, кас., Паранька Трач, секр. Адрес c|o Rev. Nestor Dmitrow Northhampton, Pa.

Від. 152. Бр. Пр. Бог. в Гомстед, Па. P. Fesh, секр. 507 3-rd Av., Homestead, Pa.

Від. 153. Бр. сьв Й Хр в Бервик, Па. Ник, Слєпко, предс., Ів. Бурлич, кас., А. Мацко, секр. Міт. по 10-ім в неділю. Адр.: And. Macko, Box 562, Berwick, Pa.

Від. 154. Бр. сьв. П. і П. в Ню Бритейн, Конн. Мих. Зятик, предс. і секр., А. Ґерент, кас., Міт. кожду 1-шу неділю в місяци. Адр.: M. Ziatyk, 24 Clark St., New Britain, Conn.

СЬМІШНЕ.

— Учитель: Чи ти хлопче не знаєш на що у тебе ухо?! Всьо, що скажу, то тобі одним ухом входить а другим виходить...

— Ученик: Тепер, то вже знаю на що у мене суть уха.

Котрий ліпше:

— А, мої татуньо були вчера пяні, а твої ні — ага!

— А мої вчера били маму а твої ще ні, ага!